

Opí Luna

Malé pozitivní déjà vu

Věnováno ženě

Vzpomínka na Lucille	- 1 -
Pustověty	- 2 -
Ceremonie	- 3 -
Moře, proč ne?	- 4 -
Jednou a dost	- 5 -
Milostiplná chůze	- 6 -
Dva, tma a happy end	- 7 -
Z deníku testera	- 8 -
Hynek a Marie	- 9 -
King of Bongo	- 10 -
Adept s přílohou	- 11 -
Síla Dereka Tolifáše	- 12 -
Burzovní romance	- 12 -
Kamarádi	- 14 -
1060, příběh bez konce	- 14 -
Splašené kuželky	- 15 -
Vale, Mazeppe!	- 17 -
Samostatný dudun	- 18 -
Nájemný doříkávač	- 20 -
Odpočinek mezi knihami	- 21 -
Něžný sběratel	- 23 -
Siluety pláče a smíchu	- 24 -
Vykošťovák Máchovy ulice	- 25 -
Přistavte ekvipáž!	- 26 -
Cejchy	- 27 -
Pejorativní nástěnkář a jiné zběsilosti	- 27 -

Vzpomínka na Lucille

Když mi byly čtyři měsíce, vzal mě tatínek k fotografce. Jmenuji se Charlotte a bydlím na Rue Rodier 24, naproti hostelu pro cizí klientelu. Paříž je mé rodné město a lidé tu nechávají psí hovínka být. Snídáme s tatínkem bagetu nebo croissant s marmeládou. Fotografka Lucille na mne udělala dojem, ačkoli si to nepamatuji. Počůrala jsem jí kožešinku z králíka a pokakala půjčené šatečky. To nevadilo. Ve velkém vaku měla všechno. I chrastítka a odpalovač blesku. Nejvíce se mi líbilo, když Lucille pudrovala tatínka kulatým štětcem pro naši společnou fotografii.

* * *

Když mi byly čtyři roky, vzal mě tatínek do Sacré Coeur na mši. Šli jsme večer naší ulicí, přes malý park, kde prodavači sklízeli rybí trh. Dole na Montmartru byl velký ruch a táta mě chytil za ruku. Cestou do vršku jsme poslouchali kytarového virtuosa. Měl v pouzdře mince a lidé posedávali v jeho blízkosti. Ohlédla jsem se na město. Paříž mi připadala v tu chvíli jako čerstvá žena (tak to říkal tatínek).

V dómu zpívala jeptiška. Nerozuměla jsem moc, o čem zpívá. Soustředila jsem se na stisk tatínkovy ruky. Táta má teplé, měkké ruce, které se nikdy nepotí. Pan farář, pošeptal mi tatínek, když přišlo kázání.

Lidé v chrámu byli jako namalovaní. Nejvíce světla a života bylo kolem oltáře, kde duchovní hovořil klidnou řečí. Jeptiška mezi tím zpívala svatou písničku.

Tatínek mě dříve upozornil, abych se nad sebou zamyslela, abych se obrátila do své duše. Nevěděla jsem přesně, co tím tatínek zamýšlí. Dívala jsem se na špičky svých bot a přemýšlela o palačinkách, které voněly v zahradách.

Chtělo se mi čůrat a řekla jsem to tátovi. Museli jsme odejít, i když mše svatá ještě neskončila. Šli jsme uličkou a lidé zírali před sebe. Potom jsem uviděla mojí fotografku Lucille.

Počkat! Viděla jsem moc pěknou paní, jak drží u prsou fotografický aparát a směje se na mě. To musela být ta Lucille, co mi o ní tatínek a babička vyprávěli.

Vytrhla jsem se tátovi a běžela k ní. 'Lucille, Lucille,' volala jsem.

* * *

Když mi bylo čtyřicet let, vzpomněla jsem si na příhodu s Lucille. Bydlím kousek od domu Victora Huga na Place des Vosges. Jednou jsem šla dříve z práce přes park a malá holčička s vlající sukní běžela mi vstříc.

Pustověty

Snily jsme až k chorobám. Nežřídka se stávalo, že se některá z nás probudila s hysterickým řevem. Mně ujížděly nervy a Sára balancovala na okraji před zhroucením. Tlaky na nás byly ukrutné a den ode dne gradovaly. Ale nelámaly jsme se obě najednou, ta či ona pokaždé pomocí fragmentů zdravého rozumu vyhojila svůj protějšek prostými racionálními slovy.

Sářino snění bylo podobné dětskému. Viděla ve všem znamení, v pupínku na tváři v den, kdy měla jít ke kadeřnici, v zažitých událostech z pověr. Jindy přišla domů s tikelem a ohlásila mi, že úvěr už nepotřebujeme, že trefila jackpot a je to tutový, protože šlápła cestou z trafiky do psího lejna a podělal ji vrabec.

Ve statku na okraji vesnice jsem žila počínaje dědovou smrtí pět let. Stodole se mezitím propadla střecha a shnily krovy. Sára přišla před třemi roky a do mé domácnosti vnesla radost, která provází lásku. Obytné stavení jsme udržovaly jako vlaštovky svá hnízda. Lepily jsme opadané rohy sádrou a hubily plíseň, hmyz a myši. S lidmi ze vsi jsme se stýkaly zřídka, já při cestách do Rakovníka, kde provozuji obchod s věcmi pro děti a Sára při svých osamělých procházkách přírodou.

Tehdy jsme na záspí pily bylinkové odvary a předčítaly lidové písně sesbírané knězem Vojtěchem Nejedlým. Když se začalo smrákat, přinesla Sára někdy víno, opíjely jsme se pod hvězdami a nahé tančily na dvorku jako divoženky. Bezstarostnost zamilovaných.

Po dvou letech našeho vztahu se vášeň zaoblila, už nebodala v každém okamžiku, jen občas vystrčila růžek jako by líně. Pracovala jsem a rozvíjela svůj podnik. Sára se zatím starala o domácnost a vymýšlela nám program, když bylo volno. Vedly jsme spokojený život.

Jednu lednovou neděli ráno, po sněhové noci, jsem odklízela hromady kolem chalupy. Sára v poslední době moc nevycházela a hojně využívala domácí notebook připojený k internetu. Přišla za mnou jen v košilce, políbila mě na červenou tvář a dlaní mi otřela pot z čela. 'Vymyslela jsem projekt snů, přijď se podívat,' řekla mi a bez dalších slov se vrátila do tepla.

Jednalo se o realitní projekt na základech mého statku. Sára mi během dne popisovala, jak na pozemku po zbourání stodoly vyroste bytový dům s deseti luxusními byty a jak z naší chalupy budou garáže. Ukázala mi i své nákresy, překvapilo mě, že jsou docela věrné, co se týče výměry pozemku a umístění budov. Mluvila hlasem plným entusiasmů a podobala se dítěti, které popisuje čerstvý výkres. Já měla mít na starosti ekonomiku projektu, jeho financování a právní aspekty. Sára se měla postarat o stavební dozor, vybavení objektů a jednání s budoucími majiteli bytů. Jeden byt jsme si měly nechat pro sebe.

Tu noc a pár dalších jsme toho moc nenaspaly. Myslela jsem si svoje, ale Sára byla neodbytná a neustále se k projektu vracela. Věděla, že mám nějaké peníze z obchodu a mohu se bance pro případ úvěru zaručit svým majetkem. Nakonec jsem se uvolila, že necháme zpracovat projekt architektonickou kanceláří.

Sářina posedlost nápadem se stupňovala. V Rakovníku nesehnala projektanta podle svých představ, jezdila tedy do Prahy, kde obcházela kanceláře jednu po druhé. Domů se vracela později než já a sdílela se mnou zážitky ze schůzek.

Vtáhla mě do hry, zainteresovala mě na svých nápadech příslibem blahobytu. V předjaří jsme tancovaly na mokré zahrádce, opilé slivovicí a sněním jako za starých časů. Tady bude sezení a tady dětské hřiště, malovaly jsme do vzduchu ona místa. Na stole jsme měly zpracovaný projekt a žádost o úvěr.

Spala jsem málo, neboť bylo třeba připravit mnoho věcí. Sára však nespala vůbec, nevšimla jsem si toho hned. Byla bledá a vychrtlá, skoro nejedla. Oči jí hořely jako ohně na ledu. Všechno

jsme si musely zařídit a vyběhat, v oboru jsme žádné známé neměly a cesta byla nevyšlapaná. Když jsem se podívala na Sáru, uhýbala pohledem a já se o ni začala strachovat.

Projekt mě stál dvě stě padesát tisíc a banka úvěr na něj zamítla. Odůvodnila to tím, že ručení není dostatečné a luxusní byty jsou za tuto cenu a v této lokalitě neprodejný. Vracela jsem se domů a připravovala si opatrnou řeč. Sára ležela s chřipkou, přesto vyběhla ven, když uslyšela branku a vrhla se mi v ústrety. Nebyla ochotná akceptovat nic jiného než kladnou odpověď. Dostala zápornou (co jsem měla dělat) a zhroutila se.

Zavřela jsem obchod a starala se o ni. Stále špatně spala a mluvila z cesty. Praktický lékař jí předepsal antidepressiva a doručil klid. Bohužel si nevšiml příznaků jiné nemoci, se kterou jsem já neměla pražádnou zkušenost.

Jaro propukalo a my ho trávil v křechách. Sára říkala věci, ze kterých mi běhal mráz po zádech. Jindy se chovala zcela přirozeně a já měla dojem, že už se začíná lépe. Jedla málo, i když jsem jí připravovala to nejoblíbenější. Brala jsem si její hlavu do klína a výskala jí vlasy, aby usnula.

Sama jsem usnula únavou. Když jsem se v noci probudila, Sára u mě nebyla. Lekla jsem se a proběhla domem. Nikde nebyla. Vzala jsem baterku a šla ven. Na dvoře, mimo koček v říji, nic. Měsíc potáhl stodolu šedým povlakem, její vrata byla vždy pootevřená. Vešla jsem dovnitř a posvítla nejdříve na hliněnou podlahu, na žebřík a pak pod střechu. Ani hnutí. Ven nemohla jít, všechny klíče jsem měla u sebe. Prošla jsem chladným prostorem a vystoupala po žebříku na půdu. Pavučiny, prach, polorozpadlé seno a děravá střecha. Na hambalku se houpal provaz a na jeho konci smyčka. Rozběhla jsem se k tomu příšernému útvaru a téměř zakopla o Sáru spící za trémem na hromádce hadrů.

Sára je druhým měsícem hospitalizována a její stav se pomocí medikace stále zlepšuje. Chodím za ní, co se dá. Zase se dokáže smát a povídáme si.

Ceremonie

Krásný Buk

Pokorně pohlédl na svého o hlavu většího druha. Marek zvedl ruce, které držely obouruční meč, a čepel vplula do listí stromu nad jejich hlavami. “Poklekni,” poručil po způsobu fantastické literatury, kterou oba hojně pročetli, kdykoli byl čas. Modrooký mu znovu pohlédl do obličeje, jen aby se ujistil a svezl koleno k zemi. Bez říkání sklonil blondatou hlavu a uviděl Markovy těžké kožené boty. “Pasuji tě, Krásný Buku, na panoše.”

Ležel v mechu mezi houštinami a díval se prolukou na nebe. Starší chlapec spal vedle s dlaní na replice historického meče. V ústech měl zvláštní suchou směs slin a hlenu, ale neodvažoval se pohnout a vyplivnout ji. Přemýšlel o tom zvláštním slovu, ceremonie, kterým Marek nazval oslavu jeho panošství. Ačkoli byl dost starý, aby celou záležitost považoval za hru, ze které může kdykoliv vystoupit, neudělal to a plnil všechny příkazy a přání svého pána. Věci, kterých se dopustili, mu připadaly nepatřičné, ale Marek je pokaždé odůvodnil způsobem, který nepřipouštěl pochybnosti. Velký lesní mravenec putoval přes jeho kotník k lýtku a za ním druhý. Pomalu se posadil, aby je odehnal a uvědomil si, jak je mu sezení, byť v měkkém mechu, nyní nepohodlné.

Krásná Lípa

Ve svých dvanácti byla rozhodnutá, že odejde z domova a nějak se protluče. Měla pocit, že jí nikdo z rodiny není schopný porozumět. Otec nebyl věčně doma a nevlastní matka, ta příležitostná a falešně starostlivá opatrovnice jejího pohodlí, měla pravidelnou zálibu v alkoholových dýcháncích se svými kamarádkami. Po škole se zavírala v pokoji, kde četla rozmanitou literaturu, hlavně brakovou a romantickou. Večer, když se slétly fúrie do obývacího pokoje nebo na terasu, odcházela tiše ven a bloumala po okraji města.

Všimla si ho už z dálky, když šla polní cestou a uviděla velkého člověka, který rychle cestoval z místa na místo a máchal do vzduchu rukama pod starým stromem. Trochu se bála, ale zvědavost ji táhla blíže, až došla na pomezí obrovské koruny a zpozorovala, co ten muž dělá. Ve stínu cvičil s kovovým řetězem, na jehož konci vlály cáry šustivé látky. Byl rudý a zadýchaný. Když si jí povšiml a zastavil se, přepadl ji smíšený pocit strachu a zaujetí.

Bavili se už dobrou hodinu, opření o kmen. Byl podivuhodně milý a galantní. Přišel jí zábavný a empatický, i když byla obezřetná, protože se přece jednalo o staršího pána. Mluvil o hrdinech jejích knížek a rozkrýval jí všechna tajemství, kterým při četbě neporozuměla. Zdálo se, že chápe, když mu vyprávěla o svém životě. Přesto cítila, že se na ni dívá shora a v jeho pohledu občas zachytila pohrdavý odlesk. Dráždilo jí to. Pak promluvil a zcela zchladil její nadšení: “Neměla bys jít už domů? Maminka čeká.”

Vykřikla na něj, že není malá holka a že si může dělat, co chce. Smál se a jí se chtělo plakat, ale ovládla se, protože zlost byla silnější. U cesty ležely nějaké kameny na opravu děr. Ani nevěděla jak, popadla žulový odštěpek a vši silou jím hodila proti rozesmáté hlavě.

Uhnul a kámen dutě dopadl na kmen. “Krásná Lípa si chce hrát,” řekl, stejně rychlým pohybem roztočil řetěz a švihl jím po ní. Kov se jí obtočil kolem pasu a stačilo jen zatáhnout, aby se ocitla v jeho objetí.

Když přišla pozdě večer domů, otec se divil, kde se tak zřídila. Odsekla mu, že bojovala s drakem, protože princové už vyhynuli. A pak si šla tu špínu osprchovat. Zdálo se, že voda, která padala na její bílé tělo, má v sobě něco z jeho rukou.

Moře, proč ne?

Slavili Petrovu dospělost v Comigne, zapadáku jižní Francie, poslechněte si jejich příběh, stojí to za váš promarněný čas. Taková díra v languedocké provincii, dobrá tak na ožrání huby, díky místním vinařským závodům Corbières, a to byl vlastně pro kluky prvotní impuls to tady navštívit. Tomáš pravidelně vynášel na světlo světa poklady tátova sklepa, sesedali se v pokojíčku, po škole, když rodiče ještě pracovali a koštovali různé odrůdy a ročníky. Nejvíce jim učarovala Francie a její vin de pays, moc tomu ještě nerozuměli a tatík drahá vína uchovával odděleně. Brali z nejhojnějších zásob Château de Comigne, ročník 2007, měl ho tu na deset beden. Tatík si po čase všiml, že mu na víno chodí škodná a začal sklep zamykat. Ale to už kluci seděli v Lukášově škodovce a uháněli napříč zemí na jih. Paříž pozdravili gestem z okýnek a jeli si to dál, auto šlapalo jak české hodinky Prim se strojkem Quartz, Orleans, Limoges, Toulouse a Narbonne, kde píchli kolo na polní cestě.

Stanovali na louce za městečkem, jedli francouzské sýry a bagety, popíjeli francouzské Château de Comigne, lokálně zlevněné. Auto odpočívalo ve stínu lesa. Po třetí lahvi se hrály společenské hry na vlastní způsob. 'Chtělo by to nějaké baby', 'Kde je kurva moře', a podobně. Ale potom se začaly řešit závažné problémy, kluci si zakouřili, a přišly na řadu zásadní otázky. Protože Tomáš má bohatého otce, podnikatele v rezidenčních nemovitostech, chce ho překonat. Dokázat jemu i sobě, že probije díru do světa a vstoupí do světla slávy. Tak to řekl Tomáš při čtvrté lahvi Château de Comigne, vím to, byl jsem v okolí. Už to měl všechno promyšlené, udělám moře v České republice, řekl, tam, co je teď Morava by se to hodilo, odpálíme z Prahy jadernou střelu a uděláme kráter ve formě moře, potom spojíme všechny toky a nalejeme to tam, spolu s megatunami solných zásob, táta ví, kde je sehnat, a pak uděláme náležitý marketing a Němci, Poláci, Slováci a Rusáci se jen povalí, protože uděláme pláže, rozstřílíme Prachovské skály nevybuchlou municí, kterou skladují vojáci na tajných místech, aby se ušetřilo za Semtex a ten písek povezeme nákladňáky na bývalou Moravu, která už je teď kráterním mořem a bude to, přátelé, taková rarita, že přiletí i Američani a Kanadani se na to podívat a rekreovat se.

Byli už hodně nalemtaní a slunce uvidělo zemi z druhé strany. Lidé z městečka chodili luční cestou se svými psy a podívovali se nad cizími hlasy. Když padla půlnoc, kluci načali šampaňské Bohemia, které si vezli z domova, bylo popravdě značně zteplalé, na oslavu Petrových osmnáctých narozenin. Petr ležel v zeleném jeteli a s otevřenými ústy přemítal o Tomášově ideji, byl jí nadšen, neboť měl stát v čele společnosti Czech Sea, s. r. o. jako její jednatel a uvažoval, co by si měl obléci na slavnostní recepci a koho jmenovat svojí asistentkou.

Jednou a dost

Hráli 'Rox in the box' od The Decemberists, jednu z mála písní, které v šumu kavárny rozeznávala. Na chvíli se zaposlouchala. Mladík přivřel dveře toalety a otíral si dlaně o kalhoty. Vypadal nezajímavě. Servírky po sobě za barem házely úsečné věty, o nevysychajícím prameni zákazníků, zakouřeném prostředí, bolavých nohách. Barman dotáčel piva se zvláštní finesou.

Od vedlejšího stolu přilétaly trhance rozhovoru dvou mužů středního věku. "Protože skoro každá si chce štrejchnout..." Ohlédla se po zdroji té věty a opět nezaznamenala nic zajímavého.

Přišel s červenou růží a celou náručí omluv. Krátce se políbili, řekla, že se nic neděje. Viděla před sebou nervózního mladého muže, cítila, jak je to nakažlivé a zhoubné. Nikdy se nám nepodaří dojít do cíle společně, vydedukovala rychle, s poetickým zabarvením.

Jakmile si odskočil na záchod, znovu na ni dolehlo kavárenské okolí. Moc pije a mluví, napadlo ji. Muž vedle hovořil o svých záletech a druhý ho poslouchal. "Mám pravidlo jednou a dost, funguje to skvěle..." Z útržků si složila obrázek ďábelského podnikatele, který má tři koníčky - golf, ruletu a kurvení.

Vrátil se, předtím ho viděla sušit si ruce o džíny. Větší skupina turistů obsadila poslední volná místa. Dva tátové od rodin se natiskli blíž k ní a jejímu příteli. Když se sociální prostory prolnuly, došlo na letmé, zdvořilostní úsměvy.

Čím déle ho poslouchala, tím jistější si byla, že je to ťulpas, avšak dokázala si to pro sebe změkčit na 'nezkušený'. Místní víno jí přineslo uvolněný stav mysli. Přistihla se, že už tolik neposlouchá jeho alkoholem upravené povídání. Přistihla se, jak její sluch cestuje do sousedství, kde se probíraly detaily pokeru a kolik vynáší.

Navrhla mu, aby se šli ještě trochu projít městem. “Chytím ji asi za ruku a dovedu do naší speciální koupelny...” po cestě ven slyšela říkat muže, který v ní spolu s vínem zažehl mírný zájem.

Na večerní ulici se mu udělalo lépe a uvolnil se. Asi potřeboval větší prostor a tohle prostředí. Byl zábavný, už ne smutně komický. Byl komicky romantický, plynulý v řeči, šťastně spárovaný.

Hovořili o poezii, umění a počítačích. Ve večerce si koupili levné víno a pak ho skoro celé vylili do kanálu.

Opět se políbili a odjeli každý svým směrem. V metru si přehrával věty, které pronesl, uvažoval, zda bylo všechno v pořádku, litoval některých slov a plánoval, co by měl dělat dál.

Věděla, že je to pasé. Vyčítala si trapné situace dnešního večera a promarněný čas. Jak se na ně dívaly ty servírky a nakonec i ti dva penězi zkažení maníci!

Usínala ve svém pokojíčku v rodinném sídle a s rukou v klíně myslela na cizího muže, který pronesl stěžejní větu dnešního večera.

Milostiplná chůze

Dochvilná jako hodinky od Armina Stroma procházela kolem jednotlivých mezníků své každodenní cesty. „Lidka, Lidka, neutíkej, stůj, upadla ti kytka, co natrhal ti tvůj...“, pokřikovali kluci na ženu v černé větrovce, neurčitých kalhotách a teplých uondaných botách. A vyvolávali jednotlivá jména, házeli bodláky, jetele, máky a hluchavky jejím směrem, třesnutě se řehтали, ale ona šla dál, ani se neohlédla.

Šla okolo hostince Šarvátka a dělníci už ji znali, smáli se a volali, „nedáte si jedno s námi, milostivá paní?“ a vevnitř seděl písící dřevorubec Miroslav Votruba a povídal zedníku a příležitostnému hrobníkovi panu Břečkovi, že každá povídka se musí psát, jakoby to byla ta poslední.

U rybníka seděl na rybářské stoličce bývalý předseda obce a klimbal, obešla ho jako hrůza, on seděl dál s bradou skoro na prsou a ani nezaslechl šustění omšelých bot v trávě za jeho zády.

Ves skončila a nastal les, černý smíšený hvozd, kde se dařilo rozličným živočišným druhům. Srny chodily po svých stezkách pít z ukrytých tůní, zajáci pospávali v dutých pařezech, divoká prasata zrývala travnaté pěšiny a to všechno v přítomnosti ženy, která šla cestou od kola traktoru a zvěř ji snad považovala za příslušnici svého druhu.

Pak přišla frekventovaná silnice, jinudy se jít nedalo, držela se očima bílé čáry a auta, autobusy, zemědělské stroje, kamiony, motocykly, kola i jiná vozidla mýjela netečně jako ony ji. Když občas řidiči rozpoznali známou figurku a zablikali nebo zatroubili, jen se podívala očima v silných brýlích a pokračovala v chůzi.

Na odpolední mši v městečku vzdáleném několik kilometrů stála až zcela vzadu u křtitelnice. Před několika lety, v tuhých mrazech, jí jedna vesnická teta poradila, aby nechodila, ale jela autobusem. Řidič se ošíval a spolucestující pak trousili zlé poznámky o jakémsi zápachu. Od té doby pouze chodila. Zde v kostele hledala vždy opuštěný kout nikoli blízkost ostatních farníků.

Po bohoslužbě se zastavila u kontejnerů a pojedla něco čerstvě vyhozených potravin. Někdy našla v kapsách odložených šatů i nějaké peníze, většinou je na druhý den věnovala do farní kasičky.

Na zpáteční cestě posbírala trochu sezónního ovoce podél cesty, hub se však střežila. Pila se zvířít z lesních studánek. Večer usnula v chaloupce požehnaným spánkem, sem tam neodolala a ještě před ulehnutím obešla zšeřelou vesnici. A tak se to opakovalo každý den v roce.

Spisovatel Votruba se o chodkyni na několika místech zmiňuje ve vesnické kronice, kupříkladu v roce 2007 píše, že „ta osoba byla mnohokrát oslovena lidmi, ale nikdy ji neslyšeli promluvit, šatstvo obměňuje až při úplném zničení stávajícího, dbá na teplou obuv, má černé mastné vlasy, dutý pohled v očích a pobírá invalidní důchod.“ Votruba ještě na jiném místě kroniky uvádí, „existence té ženy, jakkoli zbytečná, dodává spoluobčanům chuť do dalšího života, který se jim při pohledu na ni již nejeví tak těžký a bezútěšný.“

Dva, tma a happy end

„Jsi nýmand,“ Celofán věděl, že už má dostatečně silnou pozici, aby mohl takto pokračovat. Začátek rozhovoru se odehrál v duchu zdvořilostních floskulí o rodině a počasí. Tototoder to pochopil taky, schoulený teď do sebe a v očekávání nejhorsích výpadů, urážek a příkoří.

„Tote, jsi úplná nicka,“ povzbuzen počáteční salvou vedl veselý útok, „ale máš jednu dobrou vlastnost. A ta tě drží. Jinak bys byl úplný hovno.“ Tototoder mírně pootevřel ústa, neschopen obrany. Vypadalo to, že čeká spásu v podobě polehčující okolnosti. Celofán se usmíval. Nadechl se a pokračoval. „Řeknu ti, že kdybys nebyl takovej vlčák, co se týče toho tvýho psaní, kdybys na tom tak nevisel a místo toho se sháněl po nějakym řezivu, jako většina ostatních kluků tvýho věku nebo měl sklony k bezbřehému chlastu, nestál bys mi ani za flusanec do ksichtu. Protože takovej výluh pobledlej, slejška spečená jako jseš ty, by šel mimo mojí pozornost. Ale píšeš. Píšeš blbě, pravda, jenže furt a vypadá to, že máš snahu se zlepšovat. Kurva, to jsem se rozjel...“

Upil ze skleničky tekutiny. V zákulisí provizorní kavárny se míhaly roztodivné osoby. Někdo upravoval osvětlení. „Poslechni, Tote, kdo ti dal tak blbý jméno, aha, mno, chci ti říct, že pokud si tuhle schopnost nebo koníčka, jak chceš, uchráníš i přes těžký roky vydělávání, živení rodiny, budování tý hajtry kariéry, domova a ostatního společenského šmejdu, nebudeš už muset srát v koutě básnický putyky, ale normálně budeš moct sedět u stolu s Cajkem Pejřickým, Frmolem Dežavim a třeba i s Platonem Furtem a mnou. Kchch, ta píše.“ Celofán dopil láhev, už si neměl co dolít a tak asistentka přinesla novou láhev, tentokrát skotské whisky Label 5. „Co to sem valíš za vodičky, křepelko?“ chtěl ji plácnout po zadku, ale nestihl to. Míhla se a zmizela. „Ani se neusměje, pinda.“

Tototoder ani nedutal a snažil se prohlédnout tmavé pozadí. Světlo shora ho oslňovalo. To už muselo být deset minut, říkal si. Až budu mít ty peníze, koupím babičce boty a pozvu Naďu na večeři. Celofán však pokračoval. „Vole, Tote, já jsem někdo, tři básnický sbírky, jedna próza a knížka pro děti s ilustracema vod Mrňčala. Ty jsi hovno. Jestli chceš naučím tě psát, ale nesmíš mě přerušovat. Nechci slyšet žádný hemzy. Nějak moc kecáš, do prdele.“ Tototoder, který zatím neřekl ani popel žalostně upínal oči to černoty, kde tušil režiséra. „Naučím tě psát a seznámím tě s lidma, důležitěma lidma z branže. Udělám tě, do piči...“

„Stop. Máme to, končíme, balíme.“ Světla naráz zhasla. Petr Tototoder vyskočil z tonetky a hnal se z pekla pryč. Ivan Celofy, mezi literární veřejností známý též jako Celofán, spadl ze židle a natloukl si hlavu. Lekl se totiž a chtěl rychle jednat. Zapomněl však, že ji má jako z praku.

Pátý den, jednu hodinu před půlnocí, vysílala televize U1 poněkud mondénní reality show (dle francouzského vzoru). Na obrazovkách přešle literárních masochistů padesátiletý vypelichaný ožrala hučel do mladého studentíka nějaké nesmysly o umění a literatuře. Přitom se zpíjel do němoty. Tereza Plůdková řekla svému manželovi, který se právě vrátil z noční

směny, že zítra napíše řediteli televize U1 výhružný dopis, tohle prý přesahuje hladinu dobrého vkusu. Naďa Nová při večeři s Petrem projevila své sympatie a učinila jmenovaného šťastným. Celofán v olomoucké kavárně četl ze své sbírky a upíjel červené víno s vodkou.

Z deníku testera

26. 6.

Mám-li na svém těle vyzdvihnout nějakou část a povýšit ji nad ostatní, pak jsou to oči. Bez nich bych byl jako bezruký. A pak ruce, jistě, ruce. Bez nich bych byl jako slepý. Oči a ruce mě dnes živí. Ostatní obslužné orgány vnímám jako důležité, ale nevyužívám je bezprostředně při své práci.

Vídeň je údajně nejčistším městem Evropy. Ani bych si nevšiml, nicméně mi to psal v chatu jeden hráč. Mně přijde Vídeň placatá, což mi z určitého hlediska zcela vyhovuje. Byt, ve kterém teď sedím, v ulici Werkstraße na Novém Městě, u výpadovky, kterou proudí v létě lidé do Chorvatska, je špinavý až to zraňuje mé touhy po estetické dokonalosti.

Lovím dnes nebožáky v aréně. Kdokoli se sem vloudí, aby třeba jen nahlédl, zemře mým mečem. Je zajímavé sledovat, jak zabítí oplakávají své avatary na chatu a fórech, aby si zas a znova nabíhali na můj obouručák. Velmi jsem se pobavil se skupinkou deseti bojovníků, kteří se na mě před branami kolbiště domlouvali a sbírali síly k útoku. Zemřeli do jednoho. Trochu mi pomohl jejich mág, který zdatně ostřeloval vlastní řady ohnivými koulemi. Pobil jsem je v rámci testování funkčnosti arény, ale oni to brali osobně a stále se domlouvali, jak vyřadí z boje mého bojovníka úrovně padesát. A tak má herní sláva nabývá monstrózních rozměrů.

Když nehraji hry, překládám hry. Dávají mi samé braky - dětské zabíjení bahna či slizu nebo lovecké simulátory. Jazykový repertoár je chudičký. Zabij sedm žilnatých měchuřin a dones jejich zbytky na základnu. Ještě tři měsíce a spálím most za Vídní a touto norou, z jejíhož ústí nesvítí oči vlků.

29. 6.

Přišla Putzfrau uklidit. Je to Ukrajinka. Ukrajinci hry nehrají, Rusové ano. Opět se mě ptala na bažanty, kteří způsobně hřadují vedle pracovního stolu. Hodně piji, řekl jsem a víc to nerozebíral.

Někdy hraji i pět hodin bez přestávky, zejména když se blíží termín týdenního reportu. Přesun na WC a zpět by trval moc dlouho, někdy se prostě věci sejdou a neutrhnete se dřív než za pět hodin.

Styky s ostatními hráči mohou být zábavné. Několik dní si píši s dvanáctiletou Chiarou z Itálie. Mezi řečí se mi svěřila s řadou věcí z osobního života. Víím, že je z bohaté rodiny, co dělají její rodiče, prarodiče, kde bydlí, kde se pohybuje, kam chodí na pláž, že kouří marihuanové cigarety a že má přítele. Velice jí zaimponoval můj level a skutečnost, že se podílím na tvorbě její oblíbené hry. Jsem pozván příští rok do Benátek na rodinnou jachtu. Smutné.

2. 7.

Čas se v tom vedru vleče. Byt v pátém patře sálá jako krb. Od počítače jde také teplo, ale jiné, teplo jako od kulatého stolu velké světové rodiny.

Mám virtuální přátele po celém světě. Nevím, jak vypadají, jak jim voní kůže, neznám tón jejich hlasu. Vidím malé postavičky běhat po obrazovce a řádky skupinového chatu přibývat jeden za druhým. V žebříčku se držím na prvním místě. Ve hře, která má půl milionu registrovaných členů. Za necelé tři měsíce zmizí moje postava ze všech serverů a zmizí i její reálný protějšek. Práce bude hotova a všechny peníze na účtu.

10. 7.

Horší se mi zrak. Moje Pflegerin tvrdí, že musím k lékaři. Ráno, po třech hodinách spánku, se budím se splepenými víčky a musím si vytřít oči borovou vodou. Asi zánět. Bolí mě pravá ruka a ukazováček mám nehybný v kloubu. Na to, že skoro nevycházím z bytu, se mi podezřele vrší nemoci.

7. 8.

Téměř měsíc jsem byl hospitalizován pro celkové vyčerpání organismu. Ukrajinská uklízečka mě našla v bezvědomí ležet na klávesnici počítače. Pod stolem byli tři plní bažanti. To můj sen posunulo o měsíc zpět, přesto mám štěstí - beta testing mé hry byl prodloužen a moje smlouva tím pádem také. Navzdory doporučení doktorů jsem dnes opět sedl k počítači a za sedm hodin vytáhl svého avatara o tři úrovně.

Večer mě zastihl ve zvláštním rozpoložení. Server byl přes dvě hodiny mimo provoz, měl jsem čas dojet si na záchod a uvařit kávu. Otevřel jsem okno a uslyšel milostné vzdechy nějaké dvojice. V té chvíli jsem si uvědomil, že můj virtuální svět je pouhým domečkem z karet a že za dotek ženy musím platit. Platím moc peněz za byt, jídlo a služby, na prostitutku si prostě musím ušetřit. Jsem osamělý chlápek na vozíku, který se živí hraním her. Bolí to a nechci si to připouštět.

8. 8.

Je zas dobře. Chiara mě postrádala a spolu s ní i další. První věta, kterou jsem včera napsal do chatu, zněla asi takhle: 'Ahoj děti, jsem zpátky.'

Hynek a Marie

„Před sedmi lety jsem se připravoval na křest, na přistoupení k víře a církvi. Nejdříve jsem si zvolil příhodnou farnost v centru a zapsal se u otce Pavla. Katechumenát probíhal na faře vždy v úterý od šesti hodin večer.“

Kdybychom se nyní (je 18:49 SELČ) přenesli do hlavní studovny Národní knihovny, přesněji do čtvrté řady čelem k malbě Ježíše navštěvujícího Lazara nad vchodovými dveřmi, uviděli bychom mezi studenty a badateli i úředníka v semišovém saku. Je tento mužík s francouzským bříškem pro nás zajímavý? Z prvních řádek bychom se mohli domnívat, že se chystá učinit

doznání. Svěřit přístroji, nikoli papíru, neboť text je vkládán do titěrného notebooku, jak se pokusil následovat Ježíše Krista a jak pochodil či nepochodil. Ale to bychom se uťali vedle.

Hynek Vojtěch se opět připravoval, tentokráté však na mezinárodně uznávanou zkoušku z angličtiny. Psal dle zadání v učebnici esej na téma Společnost a náboženství. Po osobním úvodu hodlal přejít do obecné roviny. Hryzl tužku a podíval se do sálu. Bylo zde mnoho žen, několik zajímavých a jedna či dvě pozoruhodné. Hynek byl na zadnice. Jeho žena měla pěknou tvář, ale zadek obrostlý tukem. Drobná blond studentka ve vypasovaných kalhotách ji měla hezky vyšpulenou do jeho obličej, zatímco hovořila s gelem pomazaným mladíkem. Díval se mezi půlky a lecco si představoval.

Když se to tak vezme, měl Hynek rád i velká prsa. Jeho žena měla prsa pevná, ale malá. Kolem procházela (a nesla knihu) dívka, odhadoval ji na Moskvanku a její topík s neslušným výstřihem, pánové, byl vyložen nadry jako dvě pomela na regálu. „Ty vole, to jsou gajdy,“ slyšel šeptat z vedlejších míst. Protože byl v časovém presu, sklopil oči k obrazovce. „Nakoupit, vyvenčit, zkontrolovat akcie, brzy zalehnout, ráno meeting,‘ letělo mu mozkem. „Ještě jednou tu prdelku‘ a kradmo smýkl očima.

Výhled však zaclonila černá postava – řádová sestra. Stála nad ním jako tučňák nad mládětem. „Dobrý den,“ tiše ho pozdravila. Byl tak překvapený, že ani neodpověděl, jen na ni civěl. „Asi si na mě nepamatujete,“ pokračovala, „jsem Marie a pracovala jsem ve vzdělávacím centru rádia Matouš. Chodil jste sem přednášet ekonomii.“ Hynek si to dal dohromady. „Ta ale zestárla, a ten zmučený výraz, i když se usmívá.“ Vzpomínal si na ni, seděla na vrátnici, a když se s ní zastavil, bavili se o hudbě, křesťanské i té světské. Nevěděl, co má dělat, lidé se po nich začali ohlížet. Marie pokračovala. „Chtěla jsem vám jen poděkovat, že jste mi tehdy poradil, abych vydržela u řádu, že se vše v dobré obrátí. Jsem neskonale šťastná, že jsem zůstala.“ Zrudnul a tiše odvětil. „To je v pořádku, není zač.“

Položila před něj kartičku s Ježíšem, kterému tryskalo ze srdce boží světlo. Pak odešla. Dlouho (asi čtyři minuty) sledoval klávesu F1. Poté se trochu sebral, zaklapl laptop, zvedl se a šel dlouhou chodbou.

King of Bongo

Černý Petřík ve svém rohu popíjel Koutské. Hasiči z vedlejšího sálu s přicházející tombolou vesele zahalekali. Ulice se zpocenými okny šumavských domácností, vyuzené prostory krčem a zdi od mouru. Lokál s televizí Tesla Color. Nikdo v hospodě nepřemýšlel o situaci za deset let. Hleděli si svého piva a cigaret.

Petřík sledoval retro zpravodajství. Mobutu Sese Seko se přejmenoval na Mobutu Sese Seko Kuku Ngbendu Wa Za Banga. Že byl šikovným prezidentem, odsvědčí švýcarské banky. K folklóru Demokratické republiky Kongo patří znásilňování žen. Petřík se podrbal na nose při krátké vzpomínce na matku. Chvíli to zkoušel v Praze, ale jedinou prací, kterou horko těžko sehnal, bylo rozdávání letáků na Václavském náměstí.

U Vávrů prudce zastavilo auto, uslyšeli zaržání brzdných destiček.

S Karlou se seznámil, když se vracela z večerního představení. Chvíli za ní docházel na kolej.

Bouchly dveře. Petřík upil Koutského.

Že měl její otec v místě penzion, domluvila mu práci na recepci.

Do lokálu vlétl chladný luft podvečera a velká postava oklepávala vločky z bundy.

Petřík sledoval deštný prales a gorily horské.

Postava se přivalila k barovému pultu, táhl z ní chlast a problémy. „Nazdar, dej mi jedny Marlboro.“ Z pohledu od dveří byl hostinský zcela zastíněn rameny příchozího, neřekl tedy nic, pouze proměnil kuřivo za peníze. Holohlavý chlap se opřel o pult a rozhlédl se po lokále. Kromě Petříka a několika štangastů bylo prázdné. Hasiči měli vedle séparé. Chlap chvíli nechápavě zíral na černého Petříka. Pak se pousmál. „Negře,“ řekl tiše, že to nikdo, ani Petřík, neslyšel. Petřík sledoval retro zpravodajství a pil Koutské. „Negře,“ zvolal náhle široký muž a hostinský sebou trhl. Štangasti přerušili své mumlání a ohlédli se. Petříkův pohled sledoval pouze obrazovku Tesla Color. „Negřééé!“ zařval.

Petřík obrátil krásnou hlavu a hluboké oči upřel na toho muže. Obr se oddělil od výčepu a nakročil k rohovému stolku. Šel se zlým úsměvem a pomalu.

Když byl zhruba v prostředku místnosti, narazila do jeho trupu masa pěti hasičských těl a smýkla s ním ke dveřím. Velitel hasičů koordinoval akci. Petřík stál ve dveřích a sledoval, jak hasiči hasí zlobu muže ve sněhu. Z auta, ve kterém seděla nějaká žena, uslyšel povědomou melodii, píseň od Mano Negry v předělávce árijského zpěváka Maxe Raaba. Je to symbolický večer, pomyslel si.

Adept s přílohou

Je nabíledni, že uchazeč z ulice musí být nadmíru přesvědčivý, aby postoupil do druhého kola pohovoru. Je nasnadě, že vyhrát, znamená být v očích budoucího nadřízeného nejlepší. Je přirozené, že se to napoprvé nemusí vždy podařit, žádný zkoušený přece z nebe nespádl.

Pro začátek je vhodné nepoplést přiložené soubory. Kdo pomíchá životopisy s milostnými dopisy, je předem diskvalifikován. Vhodný oblek je nezbytností, stejně jako čisté uši...

Opakoval si vyčtené poučky v těžké chvíli čekání na pana V. Recepční si vyřizovala soukromý hovor a snažila se nehýkat smíchy. Trochu ho znervóznělo, že je veselá a uvolněná. Přesto listoval ve firemní brožůře a dělal si poznámky.

Po půl hodině čekání už po několikáté otřel zpocené dlaně o bavlněné kalhoty. Ten oblek kupoval za drahé peníze a teď ho mačkal na látkové sofa.

Pan V. mu potřásl rukou. Nikdy si nebyl jistý, zda podává ruku dobře, nyní se téměř zastyděl za hadrovou dlaň. Ach, ty nervy! Šli otevřeným prostorem do zasedací místnosti. Vzduch stál nehybně a tváře lidí připomínaly třetí výluh zeleného čaje.

„Chcete kafe a buchtu?“ jakoby slyšel říkat pana V. Uvnitř těla někdo zabouchal na železná vrata. „Nebo raději loupák a čaj?“ Domníval se, že se přeslechl nebo ve druhé variantě, že je obětí žertu.

V zasedačce bylo chladněji, přestal se tolik potit. Pan V. se vznášel nízko nad zemí a měl okolo zlatavou auru. „A co piškoty, nedáte si piškoty?“

„Do prdele,“ zalamentoval. Ten den to byl jeho třetí. Tento týden však už asi desátý. „Jestli mi dá příklad, jsem ztracen.“

„Máte tři housky a pět chlebů, aproximujte tato data v kontingenční tabulce. Vytvořte matici pečiv ve tvaru rohlíku.“

„Kurva!“ řekl nahlas a štípl se do tváře.

Síla Dereka Tolifáše

„Ne porno,“ Tolifáš se musel snažit, aby se mu podařilo dopnout knoflíky poklopce Wranglerek rychleji než vedle močícím Cibetkovi. „Na porno dlabu, chci rafinovanou erotiku, tajenou, až tajemnou, hochu, asi jako můj prd, kterej teď dejcháš, hehe.“ Cibetka oklepal z prstů to, co mělo přijít do mušle. Derek Tolifáš ho po očku sledoval a tvrdý výraz ve tváři se náhle přetavil v uspokojivý. ‚Pičus,‘ pomyslel si.

Přešli k umyvadlům. Tolifáš se rozhlédl. „A co mi k tomu teda řekneš?“ V zrcadle bylo vidět rudou tvář mladého Cibetky. „Hele, bejku, povídej nebo projdu těmahle dveřma a řeknu tatškovi, že bude hovno.“ Cibetka omýval své ruce velmi důkladně a chvěl se. Jen občas se krátce podíval přes stěnu zrcadel na Tolifáše. „Dobře, mlč si, ale řekni mi jedno, byla? Řvala jako kousnutá fena, když jsi ji dodělal?“ Velkopodnikatel už měl ruce čisté a dosoušel je papírovým ručníkem. „Co jako?“ pípнул Cibetka, který teprve křečovitě smyl poslední mýdlo. „Tak jo, šviháku,“ plácl ho po zádech, „sejdeme se venku.“

Venku čekal starý Cibetka a jeho manželka. „Tak jak?“ Tolifášovi se ne a ne vytratit potměšilý úsměšek z tváře. „Co ti mám povídat? Hovno, Robertku, hovno. Tvůj kluk prožil leda hnědý.“ „Takže mu to nevydáš nebo jak?“ „Není co vydávat, není co. Mám sice nakladatelství, ale proč v něm utápět další peníze? Vede ho moje holka, který bude sedmadvacet, tudy taky cesta nevede. Četli jste Hemingwaye? Synek si ho večer ještě klade do dlaně. Přes to nejede vlak. Co sesmolil po nocích, tak trochu lepší, takže je mi líto. Známe se, Berte, ale vocaď pocaď.“

V nákupním centru Primovka v jednom okamžiku odchází Derek Tolifáš, velkopodnikatel, k podzemnímu parkovišti a z toalet si to vykračuje Alan Cibetka. Oba rodiče stojí mezi nimi jako příborník a komoda ve vetešnictví.

Burzovní romance

A tuhle znáte? Potkají se na parketu londýnské burzy Kostolany s Buffettem, je zrovna jaro a zase prší, úředníci kmitají, obrazovky valí nová čísla. Kosta povídá: Tak co Warrenne, jak to dneska vidíš, ropa půjde spíš nahoru, že? Magnát zvedne oči od telefonu, kde bliká právě přečtená zpráva: „Cukroušku, večer to napravíme, nic se neděje, tvá Blondie,“ a povídá: Copak ropa...

Život je krátký a peněz je vždycky málo, pokud nejste zrovna na úrovni pánů spekulantů z anekdoty. Férové je, že i oni mohou, s nepatrnou pravděpodobností sice, ale přece jen, o svá po léta pěstovaná bohatství, přijít. V každém případě, život je krátký...

* * *

CV Alana G. uspokojivě bobtná. Jeho tvář však po obyčejně krátkém spaní opuchá nepěkně. Je velice vzdělaným a páleným expertem ve finanční oblasti, na níž se od mládí specializuje. Ovšem, to hovoříme o profesionální stránce Alana G. Fyzická krása ho mívá o mnoho sáhů. Alan má leptosomní typ osobnosti se sklony ke schizofrenii. Ví o tom a hlídá se. Jeho propadlý hrudník v případě nemoci propadá hlouběji a na tváři nosí nehezky kožní defekt. Navíc má v

kšticí seborrhoickou dermatitidu. Tím pádem se panicky děsí prstů žen ve vlasech, kadeřnicemi počínaje. Dnes se upravuje sám, dříve žádal o pomoc sestru.

Při studiu podnikl několik zahraničních cest, jednalo se o stáže v délce několika měsíců. Po škole pracoval v jedné z firem velké čtyřky, seděl hezky v koutku otevřené kanceláře a vytvářel dokonalé analýzy. Jeho manažerka, přepěkná Hispánka Ula, byla se svým podřízeným spokojená a užívala si románek za románkem. Alan pracoval a věděl, že nejen šéfová Ula, ale rovněž ostatní pracovnice v oddělení, na něj vrhají pohledy výzvědné, kolegiální a později shovívavé. Praxe běžela a zkušenosti z auditu finančních institucí také, byl tedy celkem spokojený.

Jenže práce se hrnula jedna za druhou, Ula zavětrila postup a vytvářela projekt za projektem. Kolegyně byly šikovné a v kuchyňce se předcházely v návrzích veskrze počestných, aby nalákaly Alana, který pak měl odkrojit kusy z jejich agend. Měl se tedy dobře a mohl by si i tloustnout z horem dolem lifrovaných pochutin, kdyby neseděl za počítačem dvanáct hodin denně a pak ještě doma před spaním. Byl z toho celý vyluhovaný a z obrazovky dočista ozářený. Už tak nalomený zrak se mu zhoršil a oční mu přidala dioptrie.

A tak se buldočí Alanova nátura podvolila tlaku a začal si hledat klidné místo. Našel ho za pár týdnů a po formalitách odešel na burzu, kde měl jako úředník listingu kontrolovat náležitosti kótovaných cenných papírů.

* * *

“To bylo hodobóžový,” řekla. Alanova babička nazývala tímto slovem lepší povlečení, nádobí a jiné vybavení domácnosti. Jana považovala jejich milování za kvalitní a to mu zvedalo sebevědomí v oblasti, kde se cítil nepolíben.

“Proč jsi tak háklivej na vlasy? Ukaž, já se ti na ně podívám,” vykřikla náhle. Už skoro dřímala, ale obranné mechanismy uvnitř se náhle aktivovaly. Vyšvihl se do sedu na posteli, jak jen mu to povolené břišní svaly dovolily, a bránil se končetinami, seč mohl. “Vokaž, vždyť o nic nejde.” Nakonec povolil, protože se na něj sápara s opravdovou vervou. Zavřel oči a ukázal pupínky.

“Jé, můžu ti je vymačkat,” zavýskla. “Počkej, přinesu kapesníky a nějakou desinfekci.” Alan pak čekal na lůžku a chaos v duši střídalo úžasné a uspokojujivé teplo.

Jana. Poznali se na záchodě, co naděláme. On konal potřebu a ona vešla s takovým tím velkým vozíkem plným chemického náčiní, hadrů, klůcků, houbiček a podobně. Říkala mu jednou, že některé holky utírají hajzly hadrem a pak tím vezmou i stoly v kanceláři, to ona prý nikdy dělat nebude, jsou to kačeny, říkala mu. Potkali se na toaletě a potom ještě několikrát. Když odhodil papírové ubrousky mimo koš, sehnula se a zvedla je. To byl asi ten klíčový okamžik.

Strašně rád by se s ní byl oženil, ale rodina mu v tomto házela klacky pod nohy. Uklízečka bez vzdělání a finanční expert, to všem jeho nejbližším, tedy matce, otci a babičce, kolidovalo s jejich představami. Deptali ho opravdu vytrvale a Alan se opět uchýlil k návštěvám psychiatra a medikaci.

Leželi jednou v hotelovém pokoji, po večeri a milování, skoro usínali při puštěné televizi. V polosnu slyšel moderátora zpráv říkat: ‘V rámci těchto neočekávaných událostí, při kterých hrozí pád dolaru a následně kolaps světových akciových trhů, je třeba sáhnout k razantním opatřením’. Přimkla se k němu, v tom velkém teple se těla mírně lepila. Byla opilá a usínala, v polospánku zašeptala: “Alánku, jsi můj. A oni to nezměňej.” Slyšel její hlas jako rozptylující faktor, soustředil se na hlas jiný, televizní. ‘Je třeba, i za cenu ztrát, jednat. Přijdou smutná léta, kdy dojde k rozpadu domácností, lidé si budou brát... hypotéky na ústupu... životy a rodiny... zemřou... děti v afrických státech na hladomor... zabít...’ tvář měl zkřivenou a vytřeštěné oči mířily do stropu, ‘...jotka v Kladně... sto jalovic...’

Petr G., otec Alana, ve stejný okamžik, při stejných nočních zprávách, řekl své manželce: „Mám o něj strach, řekl mi do telefonu, že na prášky už se může vykašlat, když my kašleme na tu jeho Janu. Co si o tom myslíš, Marie?“

Kamarádi

„Solidně vykrosená chlívka,“ Tlatla objímal šedivou lampu a povídal ještě: „Bude kropit, uvidíš.“ Kryštof užíval nyní dvoubarevné zábradlí jako bleskosvod opilosti. Žena podepřená druhou motavě opouštěla tramvaj a z kabelky jí čouhal pes. „Ta se zdělala jak Rasputin, pizda vyjetá,“ zubil se zpoza bány, „čum, co bude, voe.“ Žena na chodníku opsala oblouk hodný Michelangela a pes, který také dostal svůj díl, se pak dlouze olizoval.

Znovu se viděli na pohřbu jeho babičky. Tlatla měl řadový oblek a celá záležitost se smrtí bližního se ho nesmírně dotkla. V hospodě plakal Kryštofovi na rameni. „Proč mi takhle jebe,“ opakoval. Když řekl podesáté ‘Proč mi takhle jebe’, vysmrkal se do rukávu, objal kamaráda a řekl zajíkávě: „Smrt, u boha.“ Kryštof šel spát na seno a než usnul, promítal si obrazy toho dne.

Naposledy se setkali v Třešti. Pět mladých cikánů před kulturákem kérovalo do dvou holek. Tlatla spal venku na lavičce a vzbudilo ho hlasité pokřikování. Díval se na hvězdy a přitom nahmátl lahev od šampaňského. „Piču,“ ucedil a skočil mezi ně. Kryštof a Magda vylezli ze křoví a okolí bylo střídavě černé a modré od noci a policejního majáku. Zdátky viděl kamaráda, jak sedí na chodníku se svěšenou hlavou a dvě ležící těla. „Tři nože měl v hrudi,“ říkali potom lidé v Třešti.

1060, příběh bez konce

Za papeže Heliodora Ignáce II. bylo v Rozkrokatech těžké živobytí a veliká mortalita hověd i lidu. Kénig Kulihrach šestej, z Božej laski król, jak se říká, pacholek vykojenej v Polsku a doveženej do Čech k plemenitbě a vládnutí, sedal s bolavou hlavou v kapli na Vaisgradu, čučel do ikon a vzhledem k tomu, že měl tentikule plné hlenu z Gomory, modlil se stále dokola vočenáš ježsi na nebesích, aby mu pambu toho tripla zažehnal, krleš. Takže to jeho vládnutí ~~stále za hovno~~ nebylo jen tak a maměnka moje, zatímco do mě potěhem vtloukala boží bázeň, mi velice na srdce kladla, že doba je zlá, abych se střežil pederasta a sodomity, co obcházejí záhumenkem.

Naše grappa o třicetičtyrech krcích žila ve slumu u řeky pod Vaisgradem a někdy v podvečer sme, já a moji bratři a sestry, slyšeli Kulihracha, jak z okna kaple vyje posedlej kurvím morem, kapajícím pytlem a moří lid hrozným děsem. Fotr nás starší před spaním jako obvykle objednoho zbil, abychom měli čistý spaní a nemysleli na ~~jeb mezi sebou~~ špatnost.

Tohle píšu a mám zadní tváře obě v suchu na podušce u mistra Franka, ale tehdy to bylo okrutný a kolikrát vo šajstlich. V Rozkrokatech při Práglu hromadně hynulo všecko tvorstvo, když přišel Polák a když odešel, nezbylo už nic, enem hladomor, svrab a neštovice. Tohoť živým důkazem jsemť já, z třicetičtyrech jedinej přeživší.

K mistru Frankovi jsem se dostal z boha vůle a způsobem, který mistr jmenoval vismajór. Do Nurembergu jsem harcoval s družinou Kulihraha šestého jakožto páže rytíře Echeje Lišejníka. To začalo tak, že moje sestra Libuška počala ze samotného ducha svateho. Bylo jí v té době chudince deset let a vydělávala fotrovi na utrejchy v hospodském kamrlíku. Maměnka moje šikovná, jež viděla, že je zle, počala na rynku tropit ohromný teátr v antik stylu. Než ji sebrali a rozčtvrtili drábové, komoří z hradu zaslechnul ty litánie, daje si sestru potom zavolat a mě jako její doprovod. Já mám hlavu úplně bílou, neb jsem albinos, i obočí a řasy mám jak mlíko od kravky, kterou jsme nikdy neměli. Přišli jsme tam a komoří Kohortek Divý odvedl Libušku do buduaru, kde s ní obcoval v selském stylu. Stál jsem před tabulí, ze které panstvo žralo jelena a nemoh zastavit slinotok, vrtíce patou na kameni. „Hej ty, pachole bílé, přines víno,“ zavolal Echej Lišejník a tak jsem se stal jeho pázetem, Bóg jest świadkiem.

Mistr Frank akurát vedl dišputaci na Kaiserburgu, když jsme tam na povozech dojeli, prvně jsem si vezl zadnici na voze. Nesa Echejovu pavézu, záda ohnutá, došel jsem do předsálí a padl na prdel před krásou hradu. Nižší služebnictvo pucovalo chodbu a jedna starší, asi dvacetiletá pokojówka čili Dienstmädchen mě vzala mokrou hadrou po hubě a přitom mi dlaní počechrala poklopec, velice se šklebila, což mě rozhněvalo, ale zachoval jsem Anstand čili dekorum. Viděl jsem na té chodbě věci, bůh jest mi svědkem. Zpoza rohu vyšel hubený Junge, tak mého věku, později se ukázal býti tím usrancem Kosmou, kterého mistr Frank tolik nad nás vyvyšoval. A hned se měl k mrdu, aniž by si mě všímal, zaťav dlaň pod sukni komorné, co nesla bronzový kalich a představovala nejkrásnější ženu v mé mladé paměti, proryl jí zahrádku jako oráč, zatímco ona ho oplátkou nakopla do koulí. „Nechtěj holce hned drbat pizdu,“ řekl jsem mu zvesela, kdežto on mě hned udeřil spiskem po hlavě a rovněž česky mi kupodivu odvětil: „Mlč hubou, paznechte, ty ocase knechta!“ A než jsem mu stačil tu hubu přetřít, zmizel. Tak jsem poznal Kosmu, co mi všecko vzal.

Splašené kuželky

Byla to taková obvyklá historie. Na základní škole jim soudružka, později paní, učitelka Ivana Urbanová opakovala, aby dbali základních pravidel a nezačínali sloh slovem poněvadž, poněvadž to není korektní z jazykového hlediska. K vážnému zájmu o psaní došel až v prvním ročníku vysoké školy, tedy v období, kdy byl oficiálně prohlášen za dospělého a přestal vytrvale snít a pohybovat se životem jako motýlek. Snil pouze o víkendech a v období prázdnin. Ovšem s dvojnásobnou urputností člověka nemocného touhou po životě spisovatele ve stylu Honoré de Balzaca, případně Victora Huga. Romantickou literaturu Francie nosil v hrudi na svých cestách přírodou. Stále doufal, že někde upadne vetchá babička a on přiskočí, pomůže jí zpět na nohy a uvidí ho při tom krásná mladá dívka, kterou si pak vezme za ženu. Až z toho někdy nespal a dělal vláčná gesta z postele směrem k měsíci za oknem, volaje zároveň „ó, spanilosti“. Nebyl zrovna praktický, a když mu to rodiče vytýkali, urazil se a odešel na luka za domem, kde plakal a volal, „já jsem Lucien a můj duch není z tohoto světa.“

Povídka měl na tři koše a básní jistě dvojnásobek. Byly to však básně, které měly význam snad jen pro lidi podobně bloumající mladistvým věkem. Samý brouček a květinka, ptáček na nebi nebo cípek dívčího kabátu. Takové básně lze ještě potkat u starých osob na sklonku života.

Za svou metou a hrdinskou trofej v podobě dosud teplé a voňavé knihy z tiskárny si, příznějme si to, nešel zrovna pevně. Ale jeho to netrápilo, protože spolu s Oldřichem Novým žil jen pro ten dnešní den a slunečnice se stále otáčely za sluncem a skřivan zpíval svou píseň dál, nezávisle na čase a místě, v nichž snil a existoval.

A najednou mu bylo přes dvacet a všiml si, že svět vezdejší se ubírá jinudy, než jeho malá vysněná galaxie. Byla to pozvolná rána, která se táhla od oka do slabin a ač tenká, stala se velmi palčivou. Sůl do ní sypali všichni lidé, o nichž měl nějaké povědomí. I náš pan prezident, který se jinak jevil jako člověk filosofický a duchovní, mu náhle připadal nepěkně povrchní a světským věcem nakloněný. Ohnisko problémů ve svém soukromém vesmíru uměl dobře identifikovat, přesto se zdráhal být vůči sobě upřímný, když všichni ostatní tolik lžou. Všechny konstrukce dosud vytvořené, se rozpadaly. Ale on znal dokonce lék, v podobě zázračného cementu, který by rumiště znovu zformoval do staveb. Růžová pilulka jménem žena mu zakroužila před očima.

Jenže přinejmenším všechny ženy, které ho zprvu omámily krásou a poskytly závdavek v podobě schůzky, později couvaly chvatně od jeho spalujících vyznání, dopisů, úkladů a náhod, které jim ve své naivitě připadaly až příliš ryzí. Plakal a vrhal se do náručí knihy. Na straně pět set dvacet čtyři románu Eugèna Suea řekl knize své díky a odložil ji.

Týden nato, po ukrutné rýmě, neboť předtím četl Suea v bazénu a byl podzim, skočil rovnýma nohama do života. Všechno krásné a poetické zahodil a vrhl se vstříc přízemním radovánkám. V horečkách si zesumíroval, že musí proměnit radikálně svůj přístup k životu, zjev a zaběhlé knižní stereotypy.

Dal se ostříhat, obléknout, navonět a obarvit. Nyní si kupoval časopisy pro metrosexuály a plnými lopatami zasypával hlubokou studnu s blaženou vodou poznání. Nechal si zpátky změnit jméno, z Janka Hrdoně na Jana Hrdého.

V multifunkčním nákupním centru si sedl na lavičku a nechal klimatizaci roznést své feromony. Za necelou minutu upadl hedvábný kapesníček k jeho nohám. Skoro by zavzpomínal na nedávné romantické řádky a vůni buničiny, tyto myšlenky však zahaly černé punčošky a botky rudé obšité bílou kůží. Jak zvedal hebký kapesníček, všiml si dyftýnové minisukně purpurově zbarvené a krásného knoflíčku ve tvaru lebky na boku. Voněla jako hřbitovní kvítí a neméně romanticky se usmívala. Pestrý oděv nebránil tělesným přednostem vystoupit a dát představitosti volný průběh. Kabelka značky Hello Kitty se opírala o jeden z úžasných boků a stavěla do latě všechny suchary a mudrlanty.

„To ti upadlo,“ řekl modulovaným hlasem Brada Pitta.

Jmenovala se Chloé a pocházela z Buchloe v Bavorsku. Moc toho nenapovídali, neboť ona hovořila pouze německy a on si německé literatury nikdy valně necenil. Nicméně jazyk použili oba hned při odchodu z centra v jedné potměšlé uličce, když hledali bowlingový klub.

„Spielst du Bowling?“ zeptala se. „Ja, natürlich,“ opáčil.

Ukázalo se, že je ve hře skutečnou mistryní. Vůbec jí nevadilo, že její spoluhráč je prkenný, podivuhodně strojený a hře nevyklý. Naučila ho všechno. Co je to strike, spare a jak se počítají.

Ten večer Honza trefil mnoho žlábků, ale ten poslední byl vskutku nejsladší. Když ráno odcházel z levného hotelu Bellevue, vzpomněl si na Jeana Valjeana a uloupené svícny. Ve dvaadvaceti letech vykročil vstříc pravému životu a ta vzpoura se jmenovala Chloé se špinavě blond vlasy. Nemohl si za živého boha vzpomenout, jaké měla kalhotky. Měla krajku nebo tanga? Či kombinaci obou? Matně si vybavoval, že byly červené. Padaly mu kalhoty, protože si včera, při tom šíleném vzrušení, přetrhl pásek. „Ich liebe dich, Chloé,“ prozpěvoval si v metru a spolucestující v něm viděli stejného blázna jako předtím, jen umocněného rozčuchanými vlasy a kalhotami pod pasem.

Rozhodl se. Napíše, konečně napíše svůj velký příběh. A všechno tam bude, od začátku až k Chloé z Buchloe. Název díla ho napadl polní cestou k domovu: Splašené kuželky. Po mnoha měsících se usmíval a maminka ho už čekala k obědu s rajskou omáčkou, poněvadž byla sobota.

Vale, Mazeppe!

„Tak jsem se dostala, mami,“ telefonovala jsem mamce o svém úspěchu v přijímacím řízení. Po absolvování posledního kola přijímaček v červnu, jsem se nyní dozvěděla, že mě přijali na rusistiku. Zaklapla jsem telefon a usmála se na Terku. Od dveří školy k nám mířily sluneční paprsky, to prázdniny vystřelovaly svá chapadla.

„Máš tu knížku?“

„Jasně, číčo.“

„Tak dej.“

Terka z batohu vylovila Polní výzkum ukrajinského sexu od Oksany Zabužko, snad nejznámější ukrajinské autorky, a knihu mi podala spolu s lascivním posunkem. Autobus na lince Praha - Kyjev byl zčásti obsazen ukrajinskými občany, kteří se vraceli domů, na víkend nebo na dovolenou. Cítily jsme v zádech, v ramenech, v prsou i v hlavách pohledy mužů a žen, cizinců a možná i nepřátel, uzurpátorů našich těl. To nás dráždilo. Snažily jsme se nehýkat nadšením z toho velkého dobrodružství před námi. Některé pasažéry zřejmě popouzela naše hlasitá veselost a já zachytila pár zlých pohledů.

Na slovenských hranicích stavěl řidič u benzínky na čůrání. Kouřily jsme a kradmo pozorovaly chlapy, kteří vycházeli ze záchodku, šoféry, dělníky a cestující. Říkaly jsme různá čísla, deset, patnáct, pět, tři, dvacet pět, a podobně. Odhadovaly jsme tak statnost jejich nástrojů a přišlo nám to strašně vtipné a fajn. Já měla krátké šaty, červené punčochy, boty na přezku a šálu do barvy, Terka se oblékla sportovněji, do tenisek, vypasovaných džín, trička s výstřihem a kšiltovky.

Pozdě večer minul náš autobus hranice Ukrajiny. Do Kyjeva dorazil druhý den brzy ráno. Náš cestovní plán spočíval v návštěvě tří měst: Kyjeva, Poltavy a Oděsy. Chtěly jsme jít hlavně po památkách a místech známých z četby ruských a ukrajinských knížek. Myslely jsme si také, že navážeme nějaké vztahy s domorodci, hlavně se studenty humanitních oborů.

Terka a já jsme měly dohromady pět tisíc ukrajinských hřiven a to nám mělo vystačit zhruba na deset dní cesty.

Cestující se protahovali na zastávce po dlouhé cestě. Věděly jsme, že si máme všimnout tabulí s nápisem 'kvartíra', ubytování v soukromí. Hotely v metropoli jsou prý úžasně drahé nebo úžasně drahé. Ani jsme se nestačily moc rozkoukat a už u nás stála taková babička a nabízela nám za 70 hřiven na osobu 'komnatu'. Já na to moc nejsem, ale Terka se dala do smlouvání, nakonec cenu sundala na 55 hřiven. Šli jsme za babjenkou, oči plné únavy z autobusu, obtížené zavazadly, ale s dobrou náladou.

Jednalo se o takový kamrlík s postelí a stolkem, bez okna a dekorací. V jednom koutě byl suchý záchod a v druhém umyvadlo a konev na vodu. Ale nic špatného jsme necítily a vše vypadalo celkem čistě.

V komnatě jsme dlouho nepobyly a vyrazily do města. Kyjev leží na řece Dněpr a je rozlohou zhruba dvakrát větší než Praha. Jezdily jsme metrem, maršrutkou nebo chodily pěšky. Na náměstí Majdan Nezaležnosti jsme si daly boršč a kvas. V kavárně nás obsluhoval sympatický týpek. Vyzkoušela jsem si poprvé ukrajinštinu v její vlastní zemi.

„Stavte se večer,“ hodil nám Maxim, tak se ten kluk jmenoval, lano v podobě vizitky nočního klubu Dekadence. Běhal mezi stoly, otáčel se v zástěře, nepostál.

„Holky mají vstup zdarma,“ volal ještě.

„можливо,“ pravila jsem s tím nejlepším kyjevským akcentem.

Šly jsme se připravit do komnaty. Když jsem viděla Terku svlečenou, zabrnělo mě tam dole. Dávaly jsme se na sebe jen chvilku.

O hodinu později jsme sedly na tramvaj a popojely do ulice Shota Rustaveli číslo 16. Byl vlhý večer. Max nás čekal se dvěma přáteli před klubem. Alexej, Vitalij, Tereza, Lucie. Uvnitř nám kluci objednali pití a šli jsme všichni tancovat. Totálně jsme se ten večer vyblbly. Pamatuji se, že když si nás Max na střídačku s Alexem brali na záchodě, měla jsem před očima fixou napsaný ruský nápis 'SPID ne spit'.

V Poltavě jsme proklouzly na pravoslavnou mši a poslechly si tu nejčistší ukrajinštinu v zemi. Poznaly jsme Georgije, Symona a Andrije, studenty psychologie, užily si krásné dva večery a noci. Koupila jsem nějaké pohledy, pro mamku, babičku a strejdu Vráťu z Jinonic.

Oděsa nás přivítala chladnějším vánkem od moře. Na nábreží, v kavárně plné přistavních dělníků, jsme objevily místní pivo Slavutyč. Zaplatil nám ho prošeďivělý a ramenatý lodní kapitán Rodion. Kouřil dýmku a na každém stehně mu seděla jedna holka. Vzal si nás všechny do kapitánské kajuty.

Nastal čas myslet na návrat. Zbylo nám ještě asi tisíc hřiven a lístek domů byl už zaplacený. Chtěla jsem ještě jednou spatřit Maxe a Terka byla pro. Ráno jsem mu na nočním stolku v jeho bytě nechala pětistovku a tiše se vytratila.

„Jsi blbá romantička,“ řekla mi cestou v autobuse Terka.

„Nic nevíš,“ okřikla jsem ji a už se s ní nebavila.

Maxim mě předešlou noc učinil šťastnou. Byl mi až do rána koněm a já si připadala jako Mazeppa z Byronovy básně.

· AIDS nespí

Samostatný dudun

Není třeba se hned dohadovat, že mi dochází dech, když se chystám psát o dudlíku. Toto téma má historii a své zdroje. Kdo na zeměkouli může říci, že ho nikdy v životě nepigloval? Takové ořezávátko mu může jen tiše závidět.

Snuller, pacifier, chupete, tétine, succhietto, dále katalánsky xumet, v esperantu suĉilo, ruský cocka, a snad ještě japonsky おしやぶり a v indonéštině dot.

Joaquin Martinez, údajný vynálezce, použil první roubík někdy v polovině 14. století, aby umlčel vlastního novorozence. V Anglii vyráběli funkční část dudlíku z korálu, slonoviny či obyčejných zvířecích kostí a pak ji zasazovali do drahých kovů. Amerika používala náhražku v podobě cukrových hadříků. Někde namáčeli klucky do brandy. Dítě na Dürerově obraze z roku 1506 má v ruce pradávňý dudlík.

Existují, světe, div se, dudlíky pro dospělé. Není to jen nostalgická vzpomínka na dětství. Používají se proti chrápání.

Znám krásnou ženu, která hraje ve filmu a na divadle. Ve svém oboru je opravdu dobrá. O dudlíku si myslí své. Poslechněte si její příběh.

* * *

“Jsem grogy, Renečku, naprosto grogy.”

Udělal jsem všechno tak, jak vím, že je po představení zvyklá. Lipový čaj s lístkem máty a masáž nohou. Dělam to tak pokaždé, když přijedeme v noci domů, už celých pět let. Předtím byla uvyklá vařit si kafičko z melty nebo instantní, se mnou přešla na čaj, kvůli zdravíčku.

“Ten Prus byl dneska žalostný, že Renečku, vlekl se a ta hrozná dikce, je to už dědek, ten Horský, co si myslíš?”

Připravoval jsem v kuchyni malou pozdní večeři a přitakával.

“Ale musí hrát prvního milovníka, pchá, já jsem to vedla, že jsem to zas vedla, René, posloucháš?”

“Ano, Elina zářila ze všech nejvíc, tak jak to má být.”

“Nic nevíš, můj malý Renečku,” řekla šeptem, ale já to uslyšel a pokračovala. “Když jsem hrála Jülii v Tylově divadle, stojmo tleskal i prezident Svoboda v lóži, panáček vojáček. Když jsem děkovala jako Anna Karenina, přišel mi líbat ruku sám režisér Houdek. Kde mám ty štětce, René?”

“Dnes už nemaluj, Lízi, unavuje tě to,” řekl jsem a pak si uvědomil. “Už tak jsi unavená dostatečně.”

“No dobře, ty můj strážce, už teda žádné malování. Tak podej mi alespoň tu sérii z minula, chci se pokochat.”

Podal jsem jí desky s jejími akvarely.

“Tenhle je úžasný, že Renečku, tadyhle ale asi ještě šáhnu, sem přidám sépii, tady akvamarín a bude to. Tento je famózní, no není?”

Jedl jsem v přítmí kuchyně obložený rohlík a tajně upíjel z lahve Svijanské, kýval jsem.

“Pusť mi Ellu, Renečku, než půjdu spát, chci šanson. Tenhle je zcela fenomenální, no řekni, co ti připomíná? No, co?”

Pustil jsem pravidelnou Ellu Fitzgerald a šel se podívat. Všechny její obrazy mi svým způsobem připomínaly dudlík. Dudlík na sto způsobů. Ale dudlík. Čtvrtce vždy dominovala silná linka ve tvaru tohoto cucátka a plocha hýřila barvami.

“Lízi, je to jako... jako... kopec a na něm ty a já!” nadšeně povídám.

“Ty hloupý, vůbec ne.”

“Tak mě nenapínej, co to tedy je?”

“Jsem to přece já. Já na jevišti jako Ofélie. No ne? Podej mi toho Hiršala s Grögerovou, ne tuhle ne, ten Let let přece, to mám teď rozečtené.”

Líza si před spaním vždycky čte a někdy u toho usne. Podal jsem jí knihu.

“Tak kde mě to Pepa pomlouvá, kde to bylo...”

Chvíli listovala, až našla to místo, pak se dala do čtení. Za deset minut jsem dopil své dva Kvasničáky, přehodil přes ní deku a odešel z bytu.

Tu noc jsem spal neklidně. V hlavě mi běžely myšlenky na budoucnost. Už mě to začíná zmáhat. Udržovat dva vztahy na dálku není jen tak.

Na druhý den si jdu pro cigarety a vidím titulku bulváru. Už mě to začíná zmáhat. Zase píšou, že Líza je blázen. Jasně, že jsou to kecy, jen by chtěla mít děťátko, a proto maluje ty dudlíky, to je celé.

Nájemný doříkavač

Kdysi kdesi v Americe, možná v New Yorku, přišel jeden nezavedený spisovatel druhé kategorie s brilantním nápadem. Vyrazil do ulice s nabídkou povídek na počkání za deset centů. Za tak zvaný lousy dime neboli všivou pětku psal kolemjdoucím zájemcům krátké příběhy podle momentální inspirace. Zpráva oblétna svět. Po vzoru toho muže vyrážely do ulic zástupy nadšených amatérů, mnohdy ještě dětí. Planeta byla plná tvořících lidí, ale nebylo nikoho, kdo by četl miliardy povídek, esejů, úvah a jiných krátkých literárních útvarů. Pouliční psaní už nevynášelo. Spekulantů na rychlé zbohatnutí se vrátili na burzu a děti do škol. Bylo třeba přijít s novým nápadem.

V roce 1942 dokončuje Zdeněk Jirotka Saturnina. Jde o zábavný a duchaplný román, který dostihne i Nedostizného Jeevese. Ovšem nejjiskrnější myšlenka se nachází až v samotném závěru. Ano, jak se správně dohadujete, jedná se o kancelář pro uvádění románových omylů na pravou míru. Že by mohlo jít o výnosný podnik, neřku-li zlatý důl, ovšem po náležitě kamufláži a marketingu, odhalil nájemný doříkavač, o němž bude nyní řeč.

* * *

Na dveřích bytu a kanceláře pana Richarda Krekla visel podomácku vytvořený plakát v igelitových deskách. Jednalo se o výňatek z knížečky J. R. Picka Ruce vzhůru, boys. Sám jsem ji jako chlapec četl a některé citáty se mi vepsaly do paměti s přesností laserového nože. Plakát měl v rozích ruce s prsty ve tvaru pistolí a nápis: 'Pracovníky hledá farma: strava, byt a pohřeb zdarma.' Zajímavé, pomyslel jsem si, ale jak to souvisí s předmětem činnosti pana Krekla, mi unikalo.

Zazvonil jsem a čekal. Krekl, zejména jeho vzhled než promluvil, mě překvapil. Hlas v telefonu neodpovídal mým představám té osoby. Byl mladší a hezčí, i když ne příliš elegantně oblečený, nosil zelené manšestráky a napodobeninu bot Crocs. Hlas v telefonu byl dutý, až sípavý. Později jsem se dozvěděl, že nedávno začal hodně kouřit, dvacet pět, až třicet cigaret denně.

Před návštěvou jsem měl matnou představu, že jde o člověka sečtějšího a moudřejšího, než jsem já. Ony reference na internetových stránkách vypadaly velice honosně. Figurovala mezi nimi prezidentská kancelář a pozor, ani nebyla na prvním místě.

Jakmile Krekl otevřel a já uviděl jeho nikotinem poničenou kůži v obličejí a ty hubené paže s fleky, vzpomněl jsem si na Jaroslava Foglara, respektive nějak mi vytanul Ludva, otrávený jedem nikotinem a hospitalizovaný v místní nemocnici. To jsem měl totiž v hlavě takový intelektuální guláš s nervózní omáčkou.

Okamžitě mi nabídl, abych mu říkal jménem a tykal. Líbil se mi a tréma ze mě nadobro vyvanula. Šli jsme dál.

Můj děda by řekl, že divoký západ hadr. Richard si potrpěl na retro, ale velice vytríbené a v českém stylu. Bohumil Konečný alias Bimba tu byl zastoupený v několika originálních plátnech. Zdeněk Burian v reprodukcích, leč vhodně vybraných. Zkřížené tomahawky, nádherná čelenka s pery, kalumet a dva totemy jako karyatidy podepírající obří polici s knihami a časopisy, májovky a rodokapsy. Navíc u stropu obývacího pokoje visela, můj ty světe, kánoe v životní velikosti, na ocelových lanech a překrásně vymalovaná. A přes stěnu velký portrét se zlatou plakétou: Alberto Vojtěch Frič, *Karai Pukú*, Dlouhý lovec, pravděpodobně od malíře Karla Nováka, ale mohu se mýlit.

„Dáš si něco k pití,“ zeptal se Richard.

„Ohnivou vodu,“ napadl mě poměrně blbý vtip, ale Ríša už vytahoval z likérníku Jacka Danielse. Bylo mi hloupé nyní odmítnout, přestože jsem tu byl vozem.

„Tak co pro tebe můžu udělat?“ domácí si sedl do ušáku a zapálil si kalumet. Snažil jsem se nedat na sobě nic znát a usrkl whisky.

„Takže, rád bych využil tvých služeb pro knihu, kterou připravuju.“

Hostitel se usmíval a pukal z dýmky. Obláček namodralého kouře se vznášel nad našimi hlavami. Chvilí bylo ticho.

Znovu jsem se napil a udělal „kch“, i když Jack je celkem jemný.

„Poslechni, Richarde,“ nedalo mi to, „co jsi vlastně dělal pro prezidenta?“

„Hlavně projevy, znáš to,“ dýmnul si z kalumetu. „Ani bys neřekl, jak často Vašek používá tři tečky. Nalej si ještě, jestli ti chutná.“

Po třech skleničkách Richard odložil kalumet a zapálil si cigaretu značky Kent. Říkal, že si nechává posílat z Holandska červené full flavour, u nás prý nejsou k dostání. Také jsme zhruba probrali náš obchod. Podklady, tedy na několika stranách sepsané hlavní myšlenky mé nové knihy včetně úvodní a závěrečné pasáže, jsem doříkávači předal a on slíbil, že se do měsíce o celou záležitost postará. Ještě jsem mu stačil pochválit dekoraci, především jsem vyzdvihl Pickovy fragmenty hojně roztroušené po stěnách. Myslím, že byl rád. Rychle převzal zálohu v hotovosti, můj měsíční příjem, a rozloučili jsme se.

Při odchodu jsem si připadal jako Petr Jan Brandl opouštějící svou novou dílnu. Auto jsem nechal před domem a v hostinci U Štroblů vypil dva medové Kvasary.

Odpočinek mezi knihami

„Mám malé knihkupectví u stanice H., dvě dcery a hlavu plnou smyšlenek,“ napsal a vzápětí větu vymazal k tomu určenou klávesou, takto začínat povídku se mu zdálo nedokonalé.

„Jsem knihkupec u stanice H., s fantazií, kterou se mi nedaří zcela koordinovat, některé řízné nápady a hutné myšlenky přijdou vniveč, mihnou se a rozptýlí v nekonečné vyšší paměti. Tak nazývám prostor, ovšem možná pouhé zdání místa, za hranicí pochopitelného.“ S tímto spojením slov se hmoždil několik minut, jak ho cizeloval a precizoval myšlenku z písmen tepanou, kapičky potu obrostly mu čelo a spánky. Nebyl stále úplně spokojený, ještě by se v tom nimral, jenže se objevila matka s taškami. Nerad se vracel do reálu, nerad měnil vypůjčený slavnostní slovník za svůj všední.

„Vykydal Právo neměl, šla sem vedle, ta měla zas jenom Cvak, mám mokré střevice, přiši tam, hele, dáš si debrecínku?“ svlékala matný flaušový kabát, padaly z něj kapky, některé se vsakovaly do knížek poezie na rohu knihkupeckého pultu. Nezaskočena jeho mlčením a po obvyklém štrachání dosedla na tonetku. Židle, která přežila pád z Eiffelovy věže, čtyřnohá služebnice, podala skřípavou stížnost, a žena dlaněmi smetla vodu z plisovaného tvídu nemoderní sukně. „Počasí hnus,“ řekla a svésila hlavu. Obrovská prsa jí dolehla do klína, u jejich základny bezvládně visely brýle na nylonové tkanici.

Počkal, než se jí prohřejí údy a návalem pohody z tepla jí sklapnou víčka. Měl matku docela v oblíbě, postarala se o živnost, když bylo zapotřebí, ale teď ji nepotřeboval slyšet ba ani o ní vědět.

Jako každý poměrně sečtělý, přiměřeně inteligentní a talentovaný sepisovatel, ve věci psaní bez přípravy důvěřoval časem nabitým schopnostem. Toto přesvědčení pokrývalo i techniku,

kteřá se ve výtvarném umění nazývá alla prima a přeneseno do spisovatelství a na útvar povídky, lze ji pojmenovat psaním na jeden zátah. Ráno, když si usmyslel další zářez do pažby svého díla, vlastně netušil, o čem bude psát, kterak příběh povede a jaký vezme konec.

Virtuozita pera mu však zaskomířala už po prvních větách. Vysvětloval si to nedostatkem koncentrace, neboť matka se pustila do hlasitého chrápání. Tu a tam se objevil zákazník. Nejdříve přichozí zaznamenal spící ženu, většinou se ocitl na rozpacích a rychle se poroučel. Jedině bezvlasý člověk v okrouhlých brýlích ničeho nedbal a šel rázně k beletrii, kde těkal od knihy ke knize. Celou dobu mu byl povědomý a už se chystal použít starý obchodnický fígl a odhalit jeho identitu, když po něm plešatý šlehl otázkou, aniž by se ohlédl: „Ladislav Klíma, Bílá svině, nevyšlo to teď někdy ve výboru?“

Tím naboural jeho teorii o návštěvě Martina C. Putny v knihkupectví Šapitó, ale ještě ji zcela nesrovnal se zemí. Nabídl mu pouze Utrpení knížete Sternenhocha, vydání z roku 2010, poslední kousek. „Ne, co Nietzsche – Antikrist?“ Znovu si prohlédl záda člověka v zelenkavém plášti, s dojmem, že poznává v temně modulovaném hlase křesťanskou jemnost. Spolu se zamítavou odpovědí nabídl záludně Schopenhauerovu Eristickou dialektiku a pozorně sledoval neurčitou pleš. Spis vyšel česky naposledy v roce 1991, jednalo se tedy o záležitost ryze antikvární. Lysina se usmála. „Ne, příteli, chraň bůh.“ Plášť se pohnul k východu, tvář směřovala doprava – beletrie, naučná literatura, literatura pro děti, zahrada, kuchařky, a byl pryč.

„Tak to byl on,“ pomyslel si, „ale co to mělo znamenat?“ Matka se nebezpečně nahýbala do uličky, vzepřel tedy srolovaný komiks Clever & Smart mezi rameno a regál.

Psal by, ale nešlo to. Přepadla ho chmura a otázky. „Co se stane s myšlenkou, která odpluje a není zapsána? Zanikne vypařením se z rozvrášené kůry mozku nebo se znovu náhodně vynoří při tvorbě příběhu?“ Chtěl by už mystický úvod přerazit životním příběhem malého knihkupce, nedařilo se však napojit rozvláchnou linku na pevnou čáru. Vešel další zákazník.

„Dobrý den,“ pozdravil kulatý muž. S překvapením zjistil, že mu příjemná tvář s okuláry, energicky uhýbající doleva od pultu k regálům připomněla Vojtěcha Eliáše. Pamatoval si ho z vinohradské farnosti, když se u něho učil na křesťana. S napětím dělal jakoby nic, ale zůstal nastražený.

Domnělý kněz se opíral o dřevo esoterické knihovny. Opět mu nebylo vidět do tváře. „Sháním něco od Antona LaVeye...“ řekl hrubým hlasem, ve kterém však prosvítala něžná melodie kléru.

To jméno mu bylo cizí. Podíval se tedy do katalogu Národní knihovny, předtím musel schovat okno se svými zápisky, a vyběhla mu LaVeyova Satanská bible. „Je mi líto, od něj tu nic nemám,“ prohodil po chvílce tichého přemítání. Jeho matka už byla v té době vzhůru, stačila jí vždycky chvílka a byla zase čerstvá. „Nechtěl by třeba Kubištovou, to čtení z ruky?“ šeptala z kouta. Odmávl ji a pravil vychytrale k muži, který teď listoval v Machiavelliho Vladaři: „Biblí mohu sloužit, máme tu překlad 21. století.“

„Díky... a na shledanou,“ dost rychle vrátil knihu na místo a odešel v tajemném stylu jako jeho předchůdce.

„Zvláštní a nepochopitelné, co se tu dneska děje. Jsem přece nevěřící Tomáš, ani ten katechumenát jsem nedokončil, a v jedné hodině mě navštíví katolický myslitel a známý kněz. Třeba tu mají v okolí nějaké sympozium o kacírství a satanismu. Ale stejně je to kuriosní náhoda. Nevěřící Tomáš, ha, Tomáš...“

„Tomášku, tak Tomášku,“ uslyšel matku volat z dálky. Nechtělo se mu ještě vstávat a jít. Kam? Do školy nebo kam vlastně?

„Dáš si tu debrecínku?“

Zvedl pomalu hlavu z koženého odpočívadla klávesnice, na čele měl tmavší rýhu po mezerníku, a uviděl kolem sebe svůj obchod, matku na židli v koutě, obrazovku s otevřeným editorem.

Zvonek nad vchodovými dveřmi zacinkal a dovnitř knihkupectví vešel muž důstojného vzhledu kardinála Vlka, s bílým kolárkem, v šedém obleku a plášti. Složil deštník a s nadpozemským úsměvem se obrátil na knihkupce: „Žení se tam všichni čerti,“ odložil deštník do stojanu, „a to mi připomíná...“

Něžný sběratel

Sotva si vzpomínal, pan Tomšíček, dlouholetý sběratel, nyní důchodce, na první věc, kterou kdy sesbíral. Pravděpodobně to byla květina, jen nevěděl, jestli pumpava obecná z čeledi kakostovitých nebo pupava obecná z čeledi hvězdnicovitých. V mladistvých dobách potkával a míjel vrstevníky, u nichž se vždy objevil prudký a následně rychle oslabující zájem o kolektorství různorodých předmětů. Chlapci se zajímali zejména o pivní tácky, různé zátky a uzávěry, modely čehokoli, kuličky, dívky měly v oblibě rozličné panny, barevné látky, bavlnky, stužky a pentle. On chodil přírodou a sbíral květiny, které potom vysoušel a zakládal do herbářů. Jako jeden z mála věděl už velmi záhy, že jetel není jen jeden, ten luční, ale že je jich jedenáct druhů a některé se těžko hledají. Postupně vyvinul systém sběru a archivace květin, který obdivovali i jeho učitelé přírodopisu a biologie.

Do domku rodiny Tomšíčkových přišla rána v podobě červeného kohouta, mlsné plameny se hromadně potloukaly všemi pokoji a definitivními jazyky olizovaly vybavení a inventář bez výjimky. Kolekce složená z nejméně dvaceti svazků herbářů podlehla pustošivému ohni.

Smutek ze ztráty spanilých rostlin slábl až ke dni dvanáctých narozenin, kdy dostal darem své první album spolu s obálkou známek. Tomšíčkovi zažehli v synovi nový plamen, vášeň, která trvala bez přestávky až do dospělosti a přinesla mu mnoho ojedinělých okamžiků a zajímavých známostí.

Získal jméno ve světě filatelistů, věděli o něm i v cizině. Systematičnost a pečlivost, s nimiž přistupoval ke své zálibě, se všeobecně považovaly za příkladné a spolu s láskou, entusiasmem a erudicí tvořily člověka znalého věci. Nadšení, někdy až juvenilní, však způsobovalo, že zapomínal být opatrný a podezíravý, když toho bylo zapotřebí.

Druhá životní katastrofa se dostavila v černém obleku, rukavicích a kukle. Celý jeho produktivní věk se rozptýlil v rukou zlodějské a překupnické tlupy. Pojištění bylo příliš jednostrannou kompenzací za léta mravenčí práce. Pan Tomšíček zaplakal a na čas zanevřel na sbírání vůbec.

Tomšíčkovíc silný a vynalézavý duch, pro rodinu typický, stál za návratem sběratele po letech četby a luštění křížovek. Svět se změnil, lidé se stávali sběrateli kuriozních záležitostí, na klasické artikly sedal prach. Shromažďovaly se vlasy a nehty celebrit, smetí po známých osobnostech, žmolky z pupíků nebo polibky, objetí a pohlazení. Pan Tomšíček poposedl v domácím křesle a odložil noviny. Následně se stal sběratelem doteků.

Nemajetný důchodce si přirozeně svůj nový koníček řádně promyslel a naplánoval. Ale prvotní nápad už neopustil. Ten mu připadal dokonalý, neboť k jeho realizaci potřeboval pouze své ruce a zápisník.

Zanedlouho měl nasbíranou celou řadu profesí, od uklízečky po manažera nadnárodní společnosti. Poté se zaměřil na různé věkové kategorie. Zásadní problém vyvstal s dotekem novorozence. Nakonec ho potkalo štěstí a mohl se zúčastnit porodu spolu se skupinou mediků

v bílých pláštích. Nelehké se ukázaly být též různorodé národnosti. Mnoho z nich se mu zdařilo získat doma, ovšem za některými musel vycestovat. Zapisník hovoří o jedné kuriosní historii, o dotknutí se Etiopanky. Stáli u pokladny v nákupním centru, když Meseret Defarové upadla energetická tyčinka a on se překvapivě rychle sehnul, aby využil příležitosti. Dotek byl prý o něco delší než jindy a příjemně vlhý. Pak ji ještě jednou spatřil v televizních novinách, když aspirovala na běžecký světový rekord ve Stockholmu a vzpomněl si na drobnou a překrásnou zákaznici, které se letmo dotýkal. Zapisník obsahuje též určité zmínky o dotecích mrtvých, nicméně nijak detailní.

Když půjdete Olšanskými hřbitovy, tak na jednom z hrobů ční ze žuly do nebes dvě měděné ruce. Pod nimi je zlatavou barvou napsáno jméno Leopold Tomšíček a ještě letopočty. Nějaká žena tu pravidelně zalévá květiny a ve svátek sem chodí lidé a dotýkají se prsty těch rukou.

Siluetu pláče a smíchu

Namaluj smutek, řekli mu, když byl ještě mladý. Nebo později, graficky vyjádři šumění korun. Šustění bankovek, pohyb kraba přes balvan, let sirky do popelníku. Nešlo mu to na rozum a skicoval raději souložící dvojice.

Také se snažil psát. Z počátku šlo o slovní blouznění, naivní opilosti. Pak se zapracoval a naškrábal několik povídek do časopisů. Šikovně to nastrojil tak, že nikdo nepoznal, jak státý byl přitom alkoholem.

Málokdo totiž rozumí magické síle chlastu, když jde o tvoření. Tak jako se dobrý holub vrací do svého příbytku, i on se tázal po lahvi, konejšivé a inspirativní přítelkyni. Jsi puritán? Tvé výstupy jsou suché. Tak bez šťávy, že i měsíc starý ptačí trus na slunci bez deště je na tom lépe.

Když člověk jako on začne vidět, jak bídne je to se světem a životem vezdejší, udělá dvě věci. Přehodí výhybku a jede dál jinou kolejí. “Rudo, když na to přijde a nemáš, co bys dal, počkej měsíc a choď do lesa na houby,” řekl mu jeho známý spisovatel, “a když nerostou, vylez na nějakou horu, třeba.”

Někdy to opravdu nešlo a tehdy se chytal každého stébla z hnízd kostelních ptáků. Ta mše však neproběhla úplně bez zádrhelů. Zjistil, že si nepamatuje průběh obřadu. Stalo se, že jako jediný stál, když celý kostel klečel. Poslouchal kázání a hleděl na celebranta. I když byl až v zadní lavici, měl dojem, že se jejich pohledy občas spojují dlouhou úsečkou. Při pozdravení pokoje nevěděl, co má říct a něco zamumlal, ruce měl zpocené. Chvilkami cítil nevolnost. Křesťané byli jako stroje, znali svůj program dokonale. Venku si sedl na lavičku a zapálil cigaretu, lépe mu nebylo.

Znal už skoro všechny taje, které život obsahuje. Překvapení byla řídká, ne-li nemožná. Dobře věděl, že když je u dna křivky, na to dno si sáhne, lehne si na něj a zaboří se. Toto nelze obejít. A že po čase přijde vzestupná fáze a krátký, ostře zalomený vrchol. Euforie na špici a skluz.

Četl dlouhé ságy a obdivoval jejich architekturu a celistvost. K tomuhle nikdy neměl dostatek odhodlání, k několikaleté systematické práci na jednom díle. Chodil do galerií studovat plátna. Ve skutečnosti se díval po mladých studentkách umění nebo ostatních čumilech a poslouchal jejich hovory. Malá holčička ve své nevědomosti přiložila ručku na Dürerovu Růžencovou slavnost. Tichý alarm přivolal strážného a ten si jako oběť pokárání vybral jinou ženu. Zajímavé byly také prohlídky zámků. S napětím očekával dotazy návštěvníků směrem k průvodkyni. Byla-li to ošklivá a nervózní paní, nebyly tázací věty příliš časté.

Život plynul a on s ním, dva vyrovnaní námořníci u vesel. Stále se cítil mladý a věkem mladý byl, i když mu již ochabovalo svalstvo. Prohlížel své tělo v zrcadle a viděl chyby. Říkal si ale, že kdyby na to přišlo a měl se svlékat před krásnou ženou, stydět by se nemusel. Přišlo na to, u pěkné doktorky fyzioterapie. Bylo nutné se tam svléknout a dělat různé pohyby. Díval se shora na své vyhřezlé břicho, přes které byly dál vidět jen palce u nohou. Tyto a jim podobné chvíle se později snažil vytěsnit ze své paměti.

Ženy ho přitahovaly s neochabující silou. Myslel si, že libido bude slábnout, ale kdepak. Jak stárnul, okruh zajímavých žen se rozšiřoval. V tajnosti stále věřil na lásku při splnutí duší, o níž kdysi četl, že má být opojná jak nebeská mana. Nevěděl přesně, jak mana chutná ani se s takovou láskou nesetkal, přesto v ni trochu věřil.

Příběhy, které kdy četl, viděl či slyšel, měly téměř vždy nějakou pointu, ať už lepší nebo slabou. 'Můj život ji nemá a ani mít nebude,' pomyslel si, již smířený. Jako životy miliónů ostatních, dlužno dodat. 'Můj život bude mít pouze závěr,' věděl. Přesto se pohyboval po své křivce rád a doufal, že ještě dlouho nezahledne její konec.

Vykošťovák Máchovy ulice

Není třeba zdůrazňovat, že některé zimy jsou na dlouhé lokte. Letošní dřela, v poloze ležmo oddalovala kmenům mízu. Polovina března, sněhulákův úd si však udržel postavení v základně.

Týden sledoval nůž na konferenčním stolku u televize. Loupala si snad jablko nebo pomeranč, měl na ostří lepkavý film. Jak šel čas i nůž měnil směr.

Dávali samé nesmysly, není důvod to rozebírat. Díval se na nůž, odpojený od přístroje v popředí, a napadaly ho skvělé věci.

Přisedávala si, zadkem na cíp jeho domácí košile, na celý odložený svetr, chtěla si povídat, trochu toho tepla.

Viděl zahnutý nůž sekat bylinky v květnících. Vystačil si sám, čepel kmitala, střenka v neviditelné dlani, jako v pohádce. Došlo i na orchideje.

Pak usnul a zdálo se mu o ženách. Byl chlebem a ony mu vtíraly nožem máslo do zad, boků, hýždí, kladly do slabin dřívě nasekanou pažitku.

Nůž sice měnil polohu, ale nevzdaloval se ze stolku. Mohla by ho už vzít a odnést do kuchyně, umýt, utřít a uklidit do příborníku.

V televizi zrovna probodli nějakou ženu. „Sakra, Jordan, neumírej!“ Dost možná, že ji jen postřelili.

Mohla by to už udělat. Pak si zase malinko přispal, obřezával tam svého psa, bodal šatní skříň, ukrajoval podpatky bot, vrhal čepel do společné fotografie.

Přistavte ekvipáž!

Na zámku kněžny Arborei Avent-Pascalové započínal tradiční soirée du court-métrage, večer krátkých filmů. V kuloárech Château Dobrák to kypělo rozhovory. Vikomt Černohorský odložil sklenku a přiklonil se ke své komtese, jmenovala se Hilda. „Co říkáte na toho, na toho Pučkina, co ho mají Medonosní plná ústa, drahá?“ Hilda, která seděla v koktejlových šatech s nožkou podle nožky na sofa pod karyatidou Láokoóna se syny, se decentně pousmála. Po očku sledovala dění kolem Muezzina Adhana, araba se zelenými duhovkami. Adhan recitoval verše Sergeje Alexandrejeviče Pučkina v ruském originále a hlouček dvorních dam během zvláště vypjatých pasáží obdivně hlesal.

Zatím v zahradách podnikal šlechtický potěr ryčné kratochvíle. Baronet Luca di Co-Proto, britský příslušník úřednické šlechty s přízní na Sicílii, hejsek a rozptylovač rodinného majetku, dorážel odbojně na sukně lady Evy. Ta, se vši noblesou a taktem, vtištěnými jí v nedávném věku důslednou výchovou na sussexském lyceu pro vyšší společnost, roztomile naznačovala kopance do varlat a juchala přitom podobna slováckým galánkám. Medonosní, v čele s Hyacintem, hráli v altánu Macháčka, sprostou hru poddaných.

V kapli se promítalo. V první řadě dleli na starožitných kreslech režiséři krátkometrážních snímků z celé Evropy, neřku-li světa. První snímek byl výsostný a jmenoval se Lučba. Režisérem byl známý slovenský chemik Rudolf Karamela, všestranný člověk, člen mnoha zájmových uskupení. Film uvedla Romaneta Ex Offo, právnička rodiny Avent-Pascalů, která se zjevila v bílém průsvitném závoji na bázi peroxidu. V záři zápalek se odehrál druhý film Jazyky, afgánského režiséra Muhammada Máúd Dughala, truchlivý příběh chudé rodiny, při kterém všichni zúčastnění upřímně posmutněli. Staříčká markýza Nováková ukápala dokonce slzu, která byla později odebrána a ve flakónku vystavována v mauzoleu jako relikvie. Ovšem klenotem večera se stal film pátý a poslední, jménem Pardus. Nebylo známo, odkud se vzal a kdo ho natočil. Promítač, pan Čilava z Brd, ho obdržel královskou poštou na poslední chvíli spolu s prováděcím dopisem a pečeti samotného arcivévody.

Pardus neboli výprask byl zcela zvláštním a ojedinělým jevem na poli kinematografie. Vzhledem ke společnosti, co se na Dobráku sešla, lze soudit, že bylo dobře promyšleným záměrem a též poněkud uštěpačným kouskem jakési tajemné a skryté moci, ho zde představit.

Mnoho čerstvých spisovatelů, kteří se pojednání zúčastnili, odbylo film slovy „slovy nepopsatelný zážitek“. Věhlasnější autoři hovořili o abstraktním uskupení políček, vyvolávajícím blažené a až nedefinovatelné stavy. Zajímavě pojal svůj referát reportér internetového plátku E-dny Mojmir V. Napsal a zveřejnil, co se s ním událo po zahájení promítání krátkého filmu Pardus. „Při prvních momentech jsem měl dojem, že mi Tahifanka kráčí prsty po levé noze až k poklopci mých kalhot. Slastný moment přerušila dělová salva a já se ocitl u Verdunu uprostřed německého útoku. Kolem mne se mihl Philippe Pétain, švihal šavlí a ránou z nohy mi zakrvácel pyžamo. Pokusil jsem se vstát, nicméně mé tělo obestřely víly z příběhu o Petru Panovi. Na palubě letadla na lince Paříž Praha jsem měl sen. Lvice Elsa mi olizovala kotníky a Pamela Anderson vařila v bungalovu večeri. Poté jsem bohužel procitl. Právě ve chvíli, kdy byl film u konce, a já s překvapením zjistil, že sedím v kalužce vlastní moči.“

Lokajové Dobráku měli ten večer napilno, ale mnuli si ruce. Tolik šajnových grošů se jim ještě za jejich působení na zámku nesešlo. Starý Dorotka v livreji musel každou chvíli odbíhat do přístěnku a vyprazdňovat kapsy. Nejfrekventovanějším povelom od konce filmu Pardus se stal jednoznačně příkaz: Přistavte ekvipáž! Tak rychle se společnost na Dobráku ještě nerozcházela. Černohorský, odhazující plenu do křoví, však odcházel jako poslední středem.

Cejchy

„Nejdříve si jen tak sedal k odpolednímu čaji, pane doktore. S tužkou a papírem, pak si za uspořené kapesné koupil malý počítač. Za měsíc po nás žádal připojení k internetu, kvůli informacím do školy. Zdá se, že potom to šlo rychle. Přestal chodit ven a komunikovat. Manželka při úklidu v jeho pokoji našla v koši hodně zakrvácený kapesník. Začali jsme se obávat. Tady mám vyfocený první nápis. Udělal si to na nohu, prý to bylo dostupné místo a nebolelo tolik.“

Nová myšlenka je jako sen, když si ji nezapišeš, rychle na ni zapomeň.

„Všimli jsme si, že kulhá, ale v té době už jsme se báli se ho ptát. Jeho záchvaty byly v těchto případech prudké. Jednou nevylezl z pokoje celý víkend. Osmělil jsem se v neděli večer, zaklepal na dveře a vešel. Ležel na podlaze a na břicho měl růžový ručník. Tady je druhá fotka.“

Z těchto fragmentů těžko někdo vyzpožuje krédo autora, vypadají spíše jako neuklizený dětský pokoj. Pestré krámy. Najdeš mezi nimi rozhodné slovo, které ti řekne: chtěl jsem přesně tohle, proto jsem to všechno napsal? Málokdy.

„Nebyla s ním žádná řeč. Ani trochu si nepřiznával, že je mimo. My byli ti špatní. Říkal nám, že žijeme v bludu a že musíme otevřít oči. Podívejte se na tohle.“

Závislost je neustálé omlouvání zlovyku. Děláš něco zhoubného příliš? Kazíš si tím oči? Ledví si zanášíš? Pokud zlovyk rozložíš do všech dní v roce, bude se ti jevit jako zvládnutelný a téměř neškodný. Chyba!

„Vyřezal si to na obě předloktí, když byl u babičky. Tam jsem ho odvezl, aby v přírodě přišel na jiné myšlenky a trochu posílil. Vážil asi jen šedesát kilo. Při jeho výšce to bylo na hranici podvýživy. Řekl jsem mamince, aby schovala všechny nože. Našel ale v dílně kus ostrého drátu... Tohle je poslední.“

Vzpomínka na začátek tě láká a přivede tě ke konci.

„Považoval tuto větu za zásadní. Asi proto si zvolil obličej pro její zachycení. Přijel jsem si pro něj v sobotu odpoledne. Maminka mi řekla, že od rána o něm neslyšela. Našli jsme ho večer na seníku. Plakal a chtěl si promluvit. Vykoupal jsem ho, uložil a ráno jsme jeli rovnou sem k vám.“

Pejorativní nástěnkář a jiné zběsilosti

Bylo nabíledni, že se něco semele. Vyšinutí psavci, ukrutně zkormoucení blázni, šilhaví mluvkové, sedláci s padělanými diplomy, učení šotci s krhavými pohledy, potrefení podivíni, švihlé on-line paničky, příkrčení trpaslíci, inkousti, přikreslení, pózovití, přicmrndávači, kývalové, patolízalové, pasivní elitářští intelektuálové, cifršpióni lidskosti, květnatí, lyrictí, maminčini mazánci, komentátoři beze jména, zdevastovaní hodnostáři a na vrcholu té panoptické pyramidy pak unavení básníci, nadmutí spisovatelé, zbědované jedničky, patinované modly, fatální ženy jako vyjedené talíře, editoři se zácpou, neumětelští aranžéři obrazů a fotografií, nanicovate modely, kritici o sukových holích a zasloužilé matky, ano maminky vezoucí svá dítky a psíky v kočárech, o nichž se zmíním později. Bylo nad slunce jasnější, že je cestou do pekla přidat se k šiku osazenému takovými figurami. Tyto škálovité postavy obsadily krčmu 'U netopýra' v Berouně a poručily si rum. Krčmář býval jiskrou, ale pionýrem se nikdy nestal, neboť nesehnal modrou košili, dodnes to považujíc za svůj největší

životní úspěch, tedy obyčejný hospodský čeledín, přivalil postupně čtyři sudy rumu a jen kroutil hlavou. 'Co nás to jen postihlo,' dokola opakoval své ženě, kterou štamgasti nazývali Pětítunka. Jedna amatérská kreslířka podobná kvíčale, si morseovkou objednala čaj s rumem bez rumu, což shledala velice rafinovaným její kamarádka švec Kulevák. Totiž, tak se přezdíval umělecký travestita, ryjící do kůže bot přisprostlé obrazce. V tomto duchu se nesl celý večer 'U netopýra', ale v žádném případě atmosféra nepostrádala poetický nádech nepostradatelná, jak to křišťálově přesně pojmenoval onen trubadúr bez končetin, řečený Ručka. Bylo zcela nejjasnější, že přijde pohroma.

Dveře restaurace 'U netopýra' se kmitly ve veřejích a rázně se otevřely. K otevření dveří došlo rukou podnikatele, který je otevřel. Byly otevřeny. Na tom by nebylo nic nezákonného, leč byl to kolosální průšvih, ale k tomu se teprve doberu. Postupně vcházeli tito: zkorumpovaný předseda úřadu, podplacený člen dozorčí rady, generální ředitel s černým svědomím, brunátný tajemník se sklony k útekům, zhrzená asistentka tyranizující květiny, popelavý prezident golfového klubu, záletnický továrník Guiseppe, velkopodnikatelé V., B., D., H. a štáb podnikatelů. *Na pokyn kanceláře prezidenta byl tento výčet dále utajněn. Za případné diskrepance nenese autor odpovědnost.* Terezka H. si sedla, ale hned se zase zvedla. 'Nejdříve snad přestavenstvo, slečno,' napomenul ji vedoucí týmu vývojářů čajových lžiček. Řev mobilů přehlušil i recitaci básníka Hulváta z Vulgáty a nápěv Věrušky s Katuškou.

Kviklo dítě. Vůkol se rozhostilo strnulé ticho. Pětítunka si zalezla pod selskou lavici a nadzdvihla ji do výše, krčmář zběhl do Uher. Asi ještě běží.

Podnikatel Krk, když hřmotně otevřel dubové dveře, přirazil zároveň kočárek s robětem ke zdi. Hulvát si toho všiml první a zaúpěl bojový pokřik literáta. Tu píseň znali všichni uvedení v prvním odstavci a zapůsobila na ně jako řinčení skla vitríny s Leicesterským kodexem. Začaly hanebně létat knihy. To zburcovalo i ostatní umělce, kteří házeli penězi do vzduchu a volali 'fuj, smrdí'. Situace se začala vyostřovat, když krásné múzy básnictví zapěly Marseillaisu. Prezident zakřičel 'dost', ale nikdo ho neslyšel, jen pes mu olízl špičky prstů. Mobily se tříštily o hlavy některých poetů a sklo obrazovek vytvářelo zajímavé efekty, které zachytávali malíři do náčrtníků. Maminky metaly psy vstříc jisté zkáze proti koženým managerským kufříkům. Psi se však zachovali smířlivě a odcházeli středem. No, jak říkám, obrovská mela. Jediný, kdo nakonec vyvázl bez šrámu, bylo ono přivřené dítě, které se jen polekalo a dostalo hlad.

Pořádek zjednal až místní nástěnkář, který dokázal opravdu šikovně vpichovat špendlíky do chodidel a intimních partií Pětítunky. Ta, ve zběsilé touze se zachránit a též v návalu vzteku, běhala tak dlouho po kolenou, až zkrotila distingovaný hněv intelektuálů a bouřlivý poprask v řadách podnikatelů. Ona je, porážejíc lavice, židle a stoly, kvíčíc jako podsvinče a nadávajíc opravdu vybraně, pobavila natolik, že se mnozí dali do frenetického smíchu, ale ti shora jmenovaní si to nechtějí dodnes připustit.